

REC'D MAY 2 1974

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

V I E N Y B Ė

Oldest Lithuanian Newspaper in the World - Founded 1886

88 Metai 6 Nr.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1974 m. gegužės-May 3 d.

Telephone
ALPlegate 7-7257

30 CENTŲ

DAILININKUI ADOMUI J. VARNUI 95 METAI!

Jonas Kiznis

Adomo Juozo Varno, šiemet sukakusio 95 metus, gyvenimo kelias šakojasi dviem kryptim: profesine-menine ir visuomenine. Jokūrybingas gyvenimas yra ilga nuotykinga Odiseja, persekiojamo, kovojančio ir kuriančio žmogaus, su uždegančiu ryžtu prasiveržusio į savo pašaukimo aukštumas. Bet gi Adomo Varno gyvenimas nesutelpa profesinėje plotmėje. Pasiruošęs profesiniam dailininko darbui, jis žingsnis po žingsnio įsitraukė į lietuvių visuomeninę veiklą, į Lietuvos atgimimo sąjūdį, kuris 20-jo amžiaus pradžioje, nepriklausomybės aušroje, vis plėtėsi, aktyvėjo ir užtvindė ne tik visą Lietuvą, bet ir visus lietuvių sambūrius įvairiuose Europos didmiesčiuose ir visas lietuvių kolonijas Dėdės Samo Žemėje. A. Varno meninė veikla ir gyvenimo eiga yra glaudžiai sutapę su mūsų tautos kova ir siekais 20-ajame amžiuje.

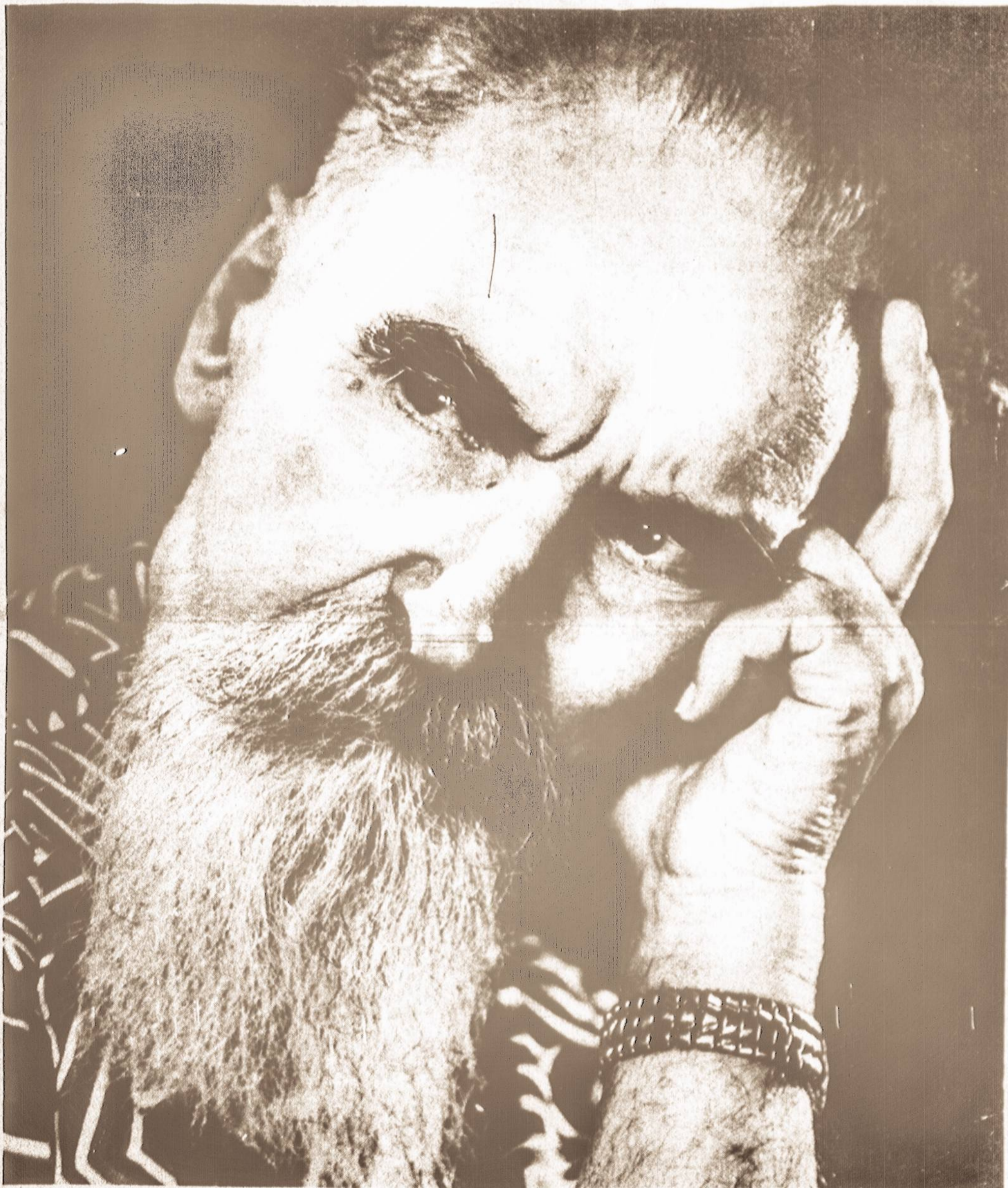
Varnas gimė 1879 m. sausio 1 d. Joniškų, Šiaulių aps. Mokėsi Mintaujos gimnazijoje, 1897 m. buvo įstojęs į Kauno kunigų seminariją, 1900 ją metė ir išvyko į Petrapilį ir ten pradėjo meno studijas, o jas baigė 1908 m. Šveicarijoje, Gene-

vos dailės mokykloje (Ecole des Beaux Arts), aukščiausiu pažymiu. Baigęs meno studijas, tuoj išvyko į Siciliją ir ten daug tapė kalnuoto peizažo ir tipingų žvejų gyvenimo vaizdų.

Iki 1909 m. pabaigos Varnas gyveno Italijoje, Austrijoje-Vengrijoje ir kitose V. Europos šalyse Rikerso (Rickers) pavarde. Susirišęs su Miku Petrausku, tuo laiku gyvenusiu Paryžiuje, gavo prancūzišką pasą ir 1909 m. gale atvyko į Vilnių, kur buvo globojamas Ziburėlio pirm. F. Bortkevičienės. Nors ir "apsiginklavęs" kitos valstybės pasu, Varnas negalėjo gyventi Lietuvoje. 1910 m. rudenį išvyko į Galiciją, vėliau į Zakopanę.

1908-1914 m. Varnas dalyvavo Lietuvių dailės d-jos parodose. 1912 m. Zakopanėje surengė savo kūrinių parodą. 1913 m. Poznanėje. Tai buvo pirmosios Varno kūrinių asmeninės parodos. 1913 m. Rusijos carui Mikalojui 11 paskelbus politinį manifestą, Varnas grįžo į Vilnių.

Varno dailininko kelias yra platus: tapytojas, grafikas, dekoratorius. Tapybos tematika apima peizažus, portretus, architektūrinius paminklus. Jo gamtos vaizdai ramaus koloristo dažniausiai

nedidelėse drobėse, kurių jis priėmė iš kiekvieno krašto gamtos, kur tik jam teko gyventi. Varno portretam būdinga išvaizdinė ir vidinė individo charakteristika. Grafikos darbuose ryšku gyventas laikotarpis, Lietuvos nepriklausomybės pradžia: pirmųjų banknotinių litų, pašto ženklų projektai, žymiųjų Lietuvos atgimimo veikėjų ir Vytauto Didžiojo litografiniai darbai. Populiarūs Varno šaržai politinių Lietuvos veikėjų, išleisti atskiru albumu Kaune 1924 m. Jam teko dirbti ir teatre 1920-21 m. Vilniuje ir vėliau Kaune. Jc tapybos dekoracijos Miko Petraus-

ko operetei Birutei ir Maironio dramai Kęstučio mirtis.

Varno nuopelnus Lietuvos dailei gražiu indėliu papildė jo didžiulis Lietuvos kryžių rinkinys, virš 2,000 kryžių fotografijų. Kryžiai fotografuoti jo paties: jis mėgo keliauti po Lietuvą, rinkdamas tautodailę. Dalis kryžių išleista dviem albumais 100 egz. leidiniu. 1925 m. tarptautinėje dekoratyvinės dailės parodoje Monzoje, Italijoje, dalis kryžių iš Varno rinkinio buvo išstatyta tautodailės skyriuje. Jie atkreipė daugelio dėmesį ir sukėlė gyvą susidomėjimą. Pedagoginį darbą Varnui teko

dirbti privačioje meno studijoje, kurią jis buvo įsteigęs Kaune 1920 m. ir nuo 1923 m. jis dėstė kai kuriuos meno dalykus Kauno meno mokykloje.

Visuomeninė Varno veikla prasidėjo tipingu aniem laikam įvykiu. 1902 m. vasaros atostogų metu Varnas dalyvavo slaptam spektaklio, Amerika pirtyje, pastatyme Ziniūnų km., Joniškio vls. Rusų žandarai pradėjo gaudyti vaidinimo dalyvius. Varnas pabėgo į Prūsus. Vokiečių policiją jį pagavo ir gražino rusų žandaram. Vežamas į Šiaulius, Žeminių stoty (Nukelta į 10 pusl.)

VIENYBĖ

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. VIENYBĖ owners are: Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. Published bi-weekly by Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor Valerie Tysliava; Assistant Ann Waivada; Business Manager and Photo Editor Joseph N. Tysliava; Senior Editor Vytautas Širvydas; English Editor Demie Jonaitis; Contributing Editors: Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

SUBSCRIPTION RATES: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved. EDITORIAL and ADMINISTRATIVE OFFICES at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: APplegate 7-7257.

mes

Vytautas Širvydas

Dr. Gr. Valančius rašo: "Susikalbėti su angliškai tekalbantiems lietuviams darosi vis svarbesnis galvosūkis. Taip tekalbantiems valio-patriotai netaip dar seniai pirštais badė ir žodžiais ujo, bet liovėsi, pamatę, kad lietuviškai susikalbėti darosi vis sunkiau net ir su jų pačių vaikais namuose. Tat, nebedelskime. Skubiai tieskime tiltus į svarbią lietuviškumo atsargą, kad ji visai nenubyrėtų ir nenusirašytų į nebeatgaunamą nuostolį. Aišku, čia reikės daug pakantos, kantrybės ir gudraus sumanumo".

Svarbus klausimas, kurį dr. Gr. Valančius spaudoje pavėluodamas iškelia - naujas, senelė Vienybė, vėliau ir Juozo Tysliavos leistas žurnalas Lietuva nuolat dėl to sielodavosi, o dabar Vienybės angliškuoju skyriumi ir mėginame pasiekti jau lietuviškai nekalbančiuosius.

Rašydamas kita tema, dr. Gr. Valančius pirštu duria į dangų. Jis sapnuodamas rašo: "Kaip jums skamba šitokia, lyg tai pasaka, lyg ne pasaka? Istorija (nebūtinai fantastiška) sukasi apie centralines pašalpinas organizacijas (SLA ir SLRKA), apie jų sutelktus milijonus, ir beveik šimtmetinį amžių. Įspūdingiausia istorijos dalis būtų didžiulės iškilmės, atidarant Lietuvos Centro rūmus Chicagoje, pastatytus pastangom ir lėšom anų didžiųjų. Pusmilijonis tekainavo, bet ir jis tebuvo tik maža dalis anų milijoninių kapitalų. Iš visur suplaukę lietuviai apžiūrino rūmų modernišką patalpą, raštines ir sales. Čia sutilps visa tremties Lietuva: lituanistinės mokyklos, institutai, švietimo ir kultūros įstaigos, archyvai, parodos, muziejai, biuletenių redakcijos, visų centrinių ir necentrinių organizacijų raštinės (be nuomų mokėjimo), su visais moderniniais įrengimais ir patogumais".

Gražus daktaro sapnas. Bet reikia žinoti, kad didžiųjų Susivienijimų kapitalus prižiūri budri Dėdės Samo akis, kad jie nesudiltų, kaip sudilo necentrinių mūsų daugiau dviejų tūkstančių įvairių pašalpinų draugijų sukrautieji kapitalai. . . Daktaro svajonuosius rūmus galėtų labai lengvai pastatyti toks Lietuvos Fondas, kurio \$903,000 dar nesunkiai pakeltų reikalingas pusės milijono dolerių įnašas. Jokia drausminga akis, be lietuviškosios, Fondo neprižiūri ir nevaržo, o Chicago, na, ir visų didesniųjų lietuvių kolonijų lietuvybei, pilnai sutinkame, tikrai būtų neįkainuojama vertė!

Kad mielas daktaras nepasikeltų į puikybę, kad tik jis pirmutinis ir vienintelis taip gražiai sugeba nusapnuoti apie Amerikos lietuvius, pacituokime Mykolo Akelaičio korespondenciją iš Paryžiaus pirmajame Amerikos lietuvių laikraštyje, Gazietoje Lietuviškoje (nr. 11), pradėjusioje eiti New Yorke, 1879 m. rugp. 16 d. Slapyvarde Čiuderiškių Mikalojus prisidengęs, Mykolas Akelaitis dar 1879 metais svajoję taip:

"Tapę svetur liuosais, mokėkime tą liuosybę naudoti, augindami ir didindami tą gražų raštelį (reiškia: Gazietą Lietuviškąją), paskirtą apžvalgai lietuvių kalbos, papročių ir būdo. Bene iverksime ištrėmėliai (!) ant Amerikos žemės įstatyti lietuviš-

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Girnakalis

BAISUS PALIKIMAS

Lietuvoje išleido jau bene dešimtį brošiūrų vardu "Faktai kaltina". Neseniai išleido antrą tomą dokumentų rinkinio apie masines žudynes Lietuvoje. Ir šiaip šio turinio medžiagos Lietuvoje paskelbta gausiai. Vis apie žudynes Lietuvoje antrojo pasaulinio karo aplinkoje. Gausūs kapinynai liudija, kad čia nėra nei propaganda, nei sapnas, o baisi tikrovė.

Deja, šio palikimo gausiai turi ir ne viena kita Europos tauta. Modernusis XX-jo amžiaus žmogus šitaip žemėje kuria pragarą.

Lietuvoje dabar skelbiamoji medžiaga ir dokumentai rodo žudynių pragarą į mūsų tėvynę atėjus iš vakarų. Betgi atmename ir prekiniuose vagonuose baisiose sąlygose žmonių trėmimus į Rytus. Deja, ir vienas ir kitas pragaras velnių gizelių atrado ir tarp mūsų tautiečių.

Bet taip pat gausu faktų, kur mūsų tautiečiai rizikavo savu kailiu ir žudomus ar tremiamus globojo, slėpė, gelbėjo. Kai kurie mūsų intelektualai (kunigai ir gydytojai), yra žinoma, bandė su žudikais tartis, baisingą naikinimo akciją sulaukyti. Sulaukyti žudynes nepavyko, pragaras įderybas nėjo.

Visa tai dabar įėjo į netolimą mūsų tautos istoriją. Gaila, per mažai šia tautos istorijos dalimi

domimės. Net ir mūsų mokyklų vadovėliuose ši istorija galėtų būti nepamirštama. Didvyrių ar šiaip puikių žmogaus meilės ir pasiaukojimo pavyzdžių gelbstinti žodumus reiktų atrasti. Reikia ruoštis, kad nors artimoj ar tolimoj ateity pragaras tarp mūsų žmonių savo velniams gizelių nesurastų.

LIETUVIS ŽURNALISTAS

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos leidinio "Lietuvės žurnalistas" išėjo dešimtas numeris. Ir Sąjunga ir jos leidinys prieš keleta metų atrodė juokingai ir menkai. Dabar taip apie šį veikimą manyti negalima. Buvo dirbta ir tikėta savo darbo prasme.

Profesionalių žurnalistų išeičioje nedaug. Daug kas laikraščiams rašo, bet tai yra hobby šalia kokio kito darbo. Žurnalistų Sąjunga nelengvai, bet sugebėjo vertingų žmonių patraukti į savo eiles. Prisiviliojo ir jaunimo. Jauni studijuoja žurnalistiką, o Sąjunga sukombinuoja stipendijų premijų.

Čia minimą leidinį redagavo V. Kasniūnas. Įdomiai prikimštas. Sąjungos pirmininkas - Juozas Vaišnys, S. J.

Dar dera pridėti, kad Lietuvos Žurnalistų Sąjunga ryšių su tėvyne reikalu laikosi priešiška.

ką draugystę, kuri taps sargybine lietuviškų daiktų. Ta draugystė, ta Kuopa lietuviška, keliaudama keliu Gazietos, pastatys lietuviškas grinčias su lietuviškomis kerčiomis ir iškelis lietuviškas įkurtuves pagal senovės būdą, o lietuviški sodnai su obuoliais, kriaušėmis, liepomis ir beržais apgriė lietuviškas grinčias, į lietuviškus kaimus sustatytas. Iš lietuviškų kaimų išaugs lietuviškas valsčius ir pavietai. Įgysime miestą, pasistatysime lietuvišką bažnyčią ir mokyčią, kur vaikai pereis lietuvišką bylyną, supras lietuvišką dainyną ir nerte nurers į žinių žinyčią. Lietuviai turi tik su lietuviškomis tuoktis, nes kokia motyna tokie ir vaikai: tikrai grynai lietuviai galės užlaikyti ir sargu sergėti Lietuvėlę tėviškėle".

Dalį Mykolo Akelaičio svajonių senieji Amerikos lietuviai, tiesa, įvykdė. Bet niekad neįvykdys dr. G. Valančiaus noro paversti pomirtinėms ir ligoje pašalpins sutelktuosius kapitalus Rūmams, iš kurių lietuvybei tekėtų pieno upeliai. Seniesiems talkinant, naujieji ir čiagimiai, bendrai veikdami, turės rasti kapitalų kitur. Susivienijimai savo keliu, stambiomis aukomis remia visus lietuvių kultūrinius darbus, kiek jiems įstatymai leidžia. Parems ir tokį projektą. Ir juo daugiau į Susivienijimus patriotingieji lietuviai nariais įstos, tuo daugiau gaus ir talkos.

Williams kolegijos istorijos profesoriaus padejėjas, Romas J. Misiūnas Bostono Kultūros klubui skaitė įdomią paskaitą apie dabartinę marksizmo filosofijos padėtį Tarybų S-goje. Sako, kad ja bodisi jau ir inteligentai ir jaunimas.

Įdomi paskaitininko biografija: gimė išvietintu švedijoje. Motinai mirus, augo ir mokėsi su švedukais, lietuvių kalbą primiršdamas. Atvykęs apsigyventi į Chicago, vėl pramoko lietuviškai, o Yale universitete New Haven, Conn. 1971 metais įsigijo istorijos mokslų daktarą. Du metu dėstė Nebraska universitete, o nuo 1972 m. Williams kolegijoje. Mūsų jaunimas tolsta nuo mūsų lietuviškų reikalų. Lietuviškuosius reikalus dirbkin kryptimi, kad ir jaunimui būtų įdomu veikti su mumis.

VIENYBĖ, 1974 m. gegužės-May 3 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Vokietijoj baigti išleisti Aleksandro Kuršaičio (1857-1944) surinkto-parašyto didelio Litauisch-Deutsch žodyno keturi tomai, viso 2,778 pusl. Kainuoja 700 markių (\$250). Leidimą finansavo Vokietijos vyriausybė per mokslo įstaigą.

Kuršaitis Lietuviškų žodžių (net vietų ir žmonių pavadinimų) pri-rinko apie 116,000.

Vilniuje leidžiamas Lietuvių kalbos žodynas, spėjama, pas- kelbs apie 400,000. Jo trumpes- nė laida yra surinkusi 60,000.

Šveicaro prof. Alfred Senno ir kitų surinktas Rašomosios kalbos žodynas turi 95,000.

Akivaizdoje tokios kultūrinės mūsų kalbos gausos, tenka apgai- lėti, kad mūsų politiniai veiksniai Amerikoje, o komisarai Lietuvo- je - tevarvoja, daugiausia - tik apie tūkstantį, ir tai jau gerokai nusendintų bei nudilintų dar dau- giau - tarptautinių žodžių.

Amerikos paštas, nuolat pasi- keldamas atlyginimą už patarnavi- mus, ima smaugti ypač neang- liškąją spaudą, kuri niekad nepasi- žymėjo skaitytojų gausumu, nors ji Amerikai atlieka svarbų kultūrinį vaidmenį. Būtų pravartu, jei, greta kitų protestų, Amerikos lie- tuviai imtų spausti savo kongres- manus ir senatorius, reikalauti nuimti Amerikos pašto sloginančią ranką nuo mūsų laikraščių! O, šalia to, užsimokėdami prenume- ratą, kad skaitytojai vis pridėtų ir aukele. Lietuvių spauda nugalėjo Rusijos carą, gal nugalėtų ir Ame- rikos pašto spaudimą ir jo labai prastą patarnavimą.

Laivu General Black 1948 m. spalio 30 d. atvyko pirmieji iš- vietintieji lietuviai į Ameriką. Jie pasinaudojo Amerikos senųjų lie- tuvių kvietimais, BALFo, ALTo ir Amerikos lietuvių bendru darbu išrūpintu Kongrese Displaced Per- sons imigracijos įstatymu.

Pirmuoju laivu atplaukė 148 lie- tuviai. Būtų įdomi jų įsikūrimo ir 25 metų gyvenimo Amerikoje isto- rija.

Gaila, pramiegota atvykimo 25 metų sukaktis; taip pat pramiego- ta ir Amerikos lietuvių imigraci- jos šimto metų sukaktis. Jau ne- pajėgime visų darbų laiku atlikti.

Bendruomenė skelbia, pernai gavusi \$53,828.05 pajamų, išlei- dusi \$42,221.20. Išde turinti \$11.- 606.85. Skundžiasi, kad nevyksta sudaryti Kultūros tarybos, kuri Bendruomenę - iš politinių vėžių - gal įsuktų į kultūrinę, kurioms juk ir įsteigta.

Chicagos universiteto Circle pa- talpose geg. 16-19 ruošinama ket- virtoji Baltų studijų konferencija. Atrodo, kad bus nemaža įdomių ir vertingų paskaitų. Tikima jas vėliau išspausdinti atskira knyga platesniems lietuvių sluoksniams.

Balandžio 5 dieną iš Maskvos į Washingtoną atskrido lėktuvus IL-62 - prasidėjo reguliarus su- sisiekimas nauja tarptautine avia- cijos linija, kurios ilgis 9,100 ki- lometrų. Pakeliui lėktuvus valan- dai sustoja Paryžiuje.

Tiesioginis oro susisiekimas tarp Maskvos ir New Yorko įves- tas 1968 metų liepos mėnesį.

LIETUVOJE

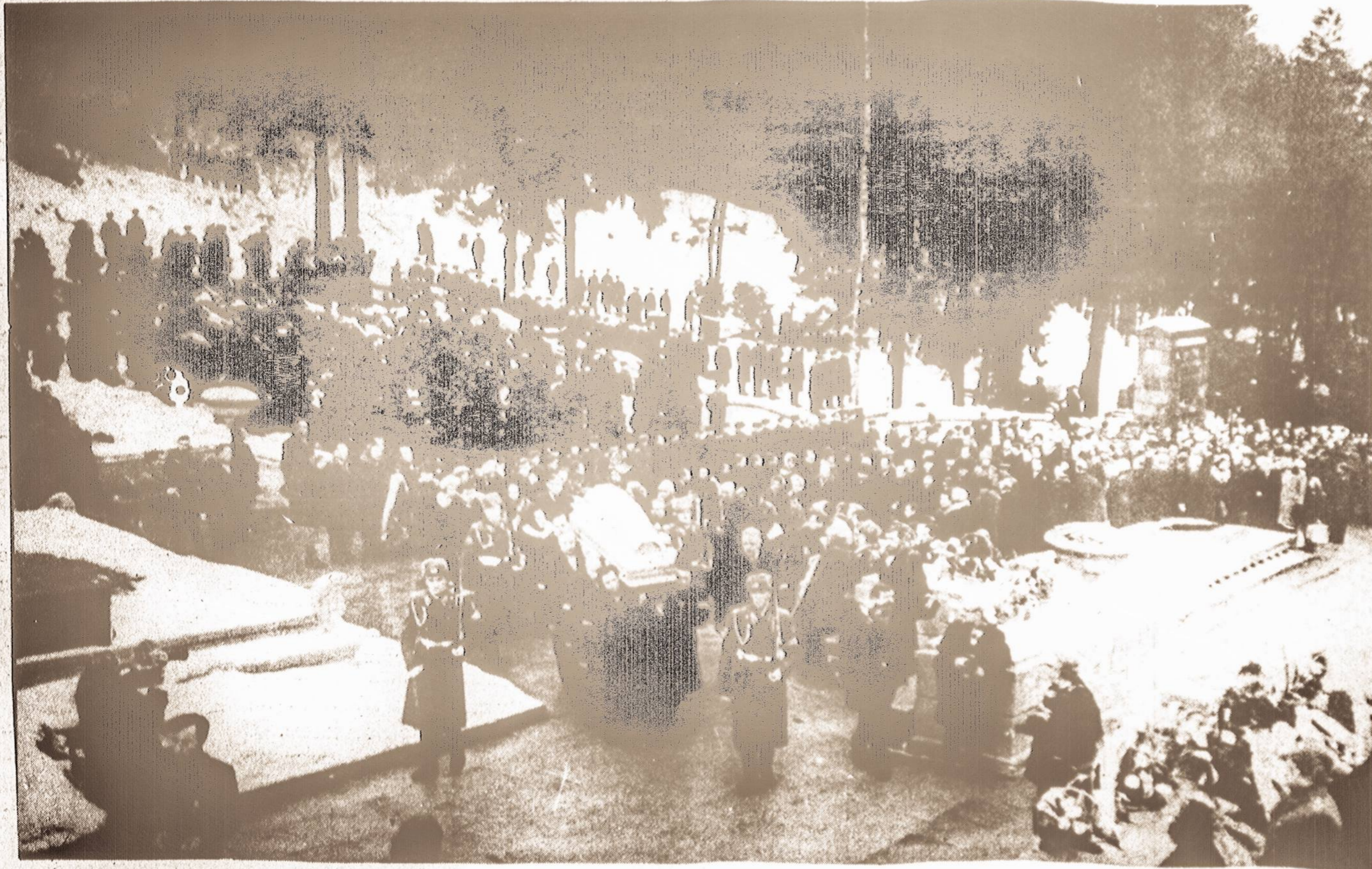
70,000 AUTOMOBILIŲ

Tarybų S-ga skelbia 194,000 bi- lijonų rublių valstybinį biudžetą, kuriame Lietuvai tepaskirta ma- žiau vieno nuošimčio, būtent, bi- lijonas, 765,248 milijonai rublių. Latvijai dar mažiau - 1,198,669,- 000 rb., o Estijai nušykšti tik 756,698,000. Kiek tikrumoje tie rubliai yra verti dolerių, sunku pasakyti. Doleris ir rublis tarp- tautinėj rinkoj yra vienos kainos, apie 5 rublius, už dolerį, o pačioj Tarybų Sąjungoj doleris vertina- mas tik 90 kapeikų. Dabar dolerio vertei kritus - moką tik 81 ¢.

Lietuvoje automobilių skaičius nuo 32,000 1970 m. pakilo iki 70,- 000 1973 m., Vilniuje nuo 1960 iki 1973 metų vidurio lengvųjų indivi- dualinių automobilių skaičius išau- go 3 kartus. Tūkstančiui vilniečių dabar vidutiniškai tenka 23 indivi- dualios lengvosios mašinos. La- biausiai automobilizuoti kauniečiai (34 automobiliai tūkstančiui gy- ventojų). Šiuo atžvilgiu Kaunas yra vienas pirmaujančių miestų šalyje.

Petras Griškevičius - naujasis Lietuvos K. P. Centro Komiteto pirma- sis sekretorius. Tas pareigas per ilgus metus ėjo Antanas Sniečkus, miręs metų pradžioje, kurio laidotuves Vilniuje matome nuotraukoje apačioje.

VIENYBĖ, 1974 m. gegužės-May 3 d.

LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

BALFO CENTRO VALDYBA kreipėsi į Amerikos lietuvius, kad jie paminėtų BALFO trisdešimt metų gyvavimo sukaktį. Tas sukaktis yra šiemet balandžio 25 d. Valdyba sako, jog būtų gera, kad BALFO skyriai ir apskrities valdybos surengtų paminėjimus pagal paskirtą vietovių sąlygas: kur įmanoma, padaryti koncertą, akademiją, iškilmingą susirinkimą ar panašiai. Štai būtų naudinga organizacijos stiprinimui, nes naujai išjudintų BALFO veiklą. BALFO centras, kaip žinia, neseniai į Chicago perkeltas iš Brooklyno, kur jis išbuvo 29 metus.

„Kiekvienai organizacijai veiklos trisdešimtmetis, - rašo centro valdyba, - yra graži sukaktis, o ypatingai ji reikšminga ir graži organizacijai, kurios tikslas yra padėti kitam žmogui“. Kadangi specialus leidinys buvo išleistas prieš penkerius metus, minint 25-erių metų veiklą, tai šiemet keitinama apseiti be leidinio, pasitenkinant paminėjimais.

ALTAS PLEČIA VEIKLĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos informacija kas antra savaitė spaudai ir lietuviškoms radijo stotims leidžia informacijų biuletenius; Chicagoje suorganizavo kalbėtojų biurą, kuriame sutelkta 32 lietuviai gydytojai, teisininkai, kunigai, finansininkai, ekonomistai, profesoriai, studentai, inžinieriai ir kitų profesijų žmonės. Atspausdintas jų sąrašas ir nurodytos jų kvalifikacijos. Leidinys skleidžiamas JAV universitetams, kolegijoms, aukštesnės mokykloms, organizacijų centrums. Altui pavedus, kun. J. Prunskis asmeniškai lanko amerikiečių laikraščių redakcijas, televizijos ir radijo stotis, teikdamas kalbėtojų sąrašus ir informuodamas apie šio biuro veiklą. Kalbėtojai amerikiečiuose kels Lietuvos laisves reikalą, primindami dabartinę prispaudą okupacijoje.

Šalia to, Alto informacija pradėjo savo laiškais atitaisyti amerikiečių spaudoje pasitaikančias netikslias informacijas Lietuvos atžvilgiu.

TRIJŲ MENININKŲ PARODA

Balzeko muziejuje įvyko trijų menininkų paroda. Janina Marks parodoje išstačiusi 13 darbų, Janina Kinka - 5, Raminta Lapšytė 4.

Ypatingą dėmesį kreipė Janinos Marksienės audiniai ir meno darbai. Plačiausių komentarų susilaukė „Mano miestas“. Žingelduoliai norėjo patirti, kuris gi yra josios miestas? Ką ji skaito savo miestu? Jos atsakymas buvo trumpas: - Gyvenau Kaune, Radviliškyje, Chicagoje.

Paaiškėjo, kad paveiksle buvo ir Kaunas, ir Radviliškio geležinkelio

stotis, ir kovos su bermontininkais ir saulėtas pietinės Chicagos ežero pakraštys, prie kurio ji praleido jau 20 metų.

Lankytojų porai patiko Marksienės „Ilgesys“. Tai 40 x 37" audinys. Mėgėjai neklausė, kiek kainuoja. Jiems patiko ir nupirko, už \$510.

Janina Kinkaitė „Žaliąjį svogūną“, kuris buvo pakabintas visai prie durų pardavė už \$50.

Tenka stebėtis, kad kitataučių į parodą atsilankė žymiai daugiau, negu lietuvių.

ATIDARYTAS MUZIKOLOGIJOS ARCHYVAS

Lietuvių muzikologijos archyvas naujose ir erdviose patalpose, naujame Jaunimo Centro pastate atidarytas kovo 17 d. Iškilmes pravedė muzikas dr. L. Šimutis. Jis pažymėjo, jog į šį archyvą prof. J. Žilevičius surinko apie 300,000 eksponatų. Taip pat kalbėjo gen. konsulė J. Daužvardienė, kun. J. Vaišnys, sol. S. Baras, muz. A. Giedraitis (jis J. Žilevičiui įteikė vargonininkų sąjungos aukstinį ženklelį) ir kt. Gauta daugiau poros dešimčių sveikino raštų. Pabaigoje kalbėjo pats prof. J. Žilevičius, taręs padėkos žodžius prie archyvo ir minėjimo prisidėjusiems asmenims.

TEIS. JUOZAS STANAITIS, aktyviai reiškęsis Lietuvių teisininkų sąjungoje, ir kt. Lietuvių organizacijoje, mirė staiga Chicagoje kovo 17 d. Į JAV buvo atvykęs iš DP stovyklų Vokietijoje. Kaune buvo teisėjas, o vėliau advokatas. Kovo 21 d. palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Paliko šeimą.

Naujas Ateitininkų Federacijos vadas dr. P. Kisielius apdovanojamas jaunos dail. Latožaitės paveikslu. Ed. Sulaičio nuotraukos

DR. PETRAS KISIELIUS, Cicero liet. kolonijos veikėjas, išrinktas Ateitininkų Federacijos vadu. Šis įvykis atžymėtas Cicero ateitininkų šventėje kovo 16 d. Ligšioliniai federacijos vadai: dr. A. Damušis ir dr. J. Pikūnas, ateitininkų sendraugių valdybos pirm. J. Laučka, kun. S. Yla, bei eilė kitų ateitininkų veikėjų. Iki šiol dr. Kisielius buvo Cicero ateitininkų Kuopos globėjas. Taip pat veikė Lietuvių Fronto bičiulių organizacijoje, LB ir kitur.

A. PAKALNIŠKYTĖ, B. Pumpolytė ir V. Karosaitė Margučio rengiamame koncerte balandžio 21 d. Jaunimo Centre atliko programą.

CHICAGOS LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE, kaip kitais metais, taip ir šiemet skirs stipendijas. Kandidatai turi būti High School baigiančiųjų klasėje ar jau baigę High School. Stipendijos bus paskirstytos metiniame bankete, kuris įvyks gegužės 19 d.

- Muz. Vladas Baltrušaitis, Marquette Parko Lietuvių parapijos vargonininkas, ryžtasi organizuoti vyrų chorą ir ieško tam pritarimo iš svarbiausio veiksnio - turinčių balsus dainininkų. V. Baltrušaitis yra baigęs Valst. konservatoriją Kaune, be kitų įnašų, 1963 m. įsteigė New Yorko vyrų chorą „Perkūnas“, kuriam dabar sėkmingai vadovauja Vytautas Strolia, atžymėjęs dešimtmetį reto lygio koncertu su simfoninio orkestro palyda.

REKLAMUOJA ESKURSIJAS Į LIETUVĄ

Draugo dienraštis beveik kiekviena numeryje reklamuoja keliones į Lietuvą. Kovo 20 d. laidoje reklamoje teigiama: Ekskursijos į Lietuvą sparčiai prisipildo. Turime dar keletą vietų. . . Atrodo, jog už dolerius to dienraščio administracija prieštarauja A. Barono ir kitų to laikraščio redaktorių nuomonei kad „į kalėjimą neverta važiuoti“. . .

Chicagos Jaunimo Centre įvykusios mugės vaizdai. Tai buvo jau šešiolikta iš eilės Kaziuko mugė.

Waterbury, Conn.

Komp. A. J. Aleksis

Kun. klebono J. Vilčiausko rūpesčiu, sekmadienį, gegužės 5 d., 3 v. p. p., mokyklos auditorijoje įvyksta nuotaikingas "C PEN HOUSE" pobūvis pagerbti Komp. A. J. Aleksį ir atžymėti jo 50 metų sukakties kaip vargonininko, choro vedėjo bei visuomenininko šv. Juozapoparapijoje Waterburyje veiklą.

Su pasididžiavimu galima pasabrėžti, kad komp. A. Aleksius vadovaujant, waterburiečiai plačiai ir garbingai kėlė bei garsino Lietuvos ir lietuvių vardą savo kilniais darbais bažnyčioje ir tautos tarnyboje. Prie progos pažymėtina, kad pirmą kartą jis 1924 m. į Waterbury atvyko komp. Aleksis per 10 metų uoliai darbavosi Chi-

cagoje, Detroito, Brooklyn, N. Y. ir Springfield, Ill.

Minėjimo metu bus rodomas kun. A. Kezio pagamintas filmas apie komp. Aleksį. Filmie matysime ir parapijos bažnyčią, scenoje dainuojantį chorą, vietinių veikėjų ir kitų įdomių bei gražių Waterburio vaizdų. Bus meninė dalis ir vaišės.

Rengėjai nuoširdžiai kviečia visus komp. Aleksio bendradarbius, gerbėjus ir draugus dalyvauti pobūvyje - pasveikinti tikrai didį patriotą bei nusipelnusį veteraną kultūrininką-visuomenininką jo ilgy metų našaus darbo sukaktuvių proga. Iki malonaus pasimatymo!

KOMITETO KORESP.

HOT SPRINGS, ARKANSAS

PROFESORIUI KALBININKUI PRANUI SKARDŽIUI 75 METAI

Arlington viešbutyje, Hot Springs, Arkansas kovo 26 d. Pranui Skardžiui jo 75 metų amžiaus sukakties proga Lietuvių bendruomenė surengė paminėjimą už jo 50 m. lietuvių kalbai tyrinėti ir tobulinti pašventimą. Pirminininkavo Petras Balčiūnas.

Sveikino mjr. Jonas Bagdanavičius.

Dr. Skardžius sveikintojams peržvelgė Lietuvoje nuėjus liuanistikos mokslo išvystymo darbe kelius. Pabrėžė, kad ypatingai Jonui Jablonskiui mirus, lietuvių kalbos mokslo žinovų Lietuvoje beveik nebuvo. Apgailėstavo, kad jam reikėjo Lietuvą palikti. Ir kalbininkas, gyvendamas ne valstybėje, kurioje jo kalba vartojama, jaučiasi kaip aras nukirptais sparnais.

Pr. Skardžius gimė 1809 m. kovo 26 d. Subačiuje. 1923 m. baigęs Panevėžio gimnaziją, pradėjo Lietuvos Universitete studijuoti lietuvių kalbą, lietuvių literatūrą ir lyginamąją kalbotyrą.

1924 m. mirus didžiam lietuvių kalbos žinovui prof. K. Būgai, Pr. Skardžius 1925 m. pasiūstas studijų tęsti Leipzige. Ten veikė baltų kalbotyros institutas. Stu-

dijavo baltistiką, - slavistiką ir filosofiją. 1929 m. įsigijo filosofijos daktaro laipsnį.

Grįžęs į Lietuvą, dėstė Lietuvos Universiteto humanitariniame fakultete lietuvių ir baltų kalbotyros dalykus, istorinę lietuvių kalbos istoriją, gramatiką, kalbos istoriją, lietuvių kalbos tarmėtyrą.

1944 m., su šeima pasitraukė iš Lietuvos.

1946-49 m. Tuebingeno universiteto baltų skyriuje skaitė paskaitas.

Nuo 1949 m. gyvena JAV. Pradžioje dirbo fabrike, 1956-73 m. Washington, D. C. kongreso bibliotekoje. Cleveland, Ohio studijavo bibliotekininkystės mokyklą ir čia įsigijo tos šakos magistro laipsnį. Išjėjęs į pensiją, 1973 balandžio 27 apsigyveno Hot Springs, Arkansas.

Prof. Pr. Skardžius yra paskelbęs 8 atskiras monografijas ir daugiau pustrėčiošimto straipsnių Lietuvos ir kitų valstybių leidiniuose. Svarbiausi nuopelnai - lietuvių kalbos žodžių darybos, kalbos kirčiavimo ir slaviškųjų lietuvių kalbos skolinių sritys. Pagrindiniai veikalai: "Lietuvių kalbos žodžių daryba", 768 puslapių, išleista Vilniuje 1943 m., "Daukšos akcentologija", 1935 m. ir senųjų lietuvių kalbos slaviškųjų skolinių studija (Die slavischen Lehnwoerter im Altlitauischen, 1931). Vertingi darbai, atskiro mis knygomis: "Bendrinės lietuvių kalbos kirčiavimas" (1936), "Lietuvių kalbos kirčiavimas" (1968), "Ankstyvesnė ir dabartinė lietuvių bendrinės kalbos vartoseną" (1971), "Lietuviškieji tarptautinių žodžių atitikmenys" (1973). Šie veikalai išleisti Pedagoginio Lituanistikos Instituto Chicago, Ill., buvusio jo ilgamečio energingo direktoriaus Domo Veličkos ir kitų rūpesčiu.

Yra davęs svarų įnašą ir mūsų bendrinės - rašomosios kalbos kultūrai puoselėti.

Dr. Pranas Skardžius paruošė 100 pusl. veikalą LIETUVIŠKI TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ atitikmenys. Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas, Chicago, Ill. 1973. Mecenatas - Lietuvių Fondas. 100 psl.

Lietuviškajai išeičiai knyga naudinga. Jos paskirtį autorius nusako pratarmėje.

Daugiausia tarp svetimųjų gyvendami, užsienio lietuviai ilgai niek vis daugiau ir geriau išmoks ta svetimąsias kalbas, su kuriomis jiems tiesiogiai tenka susidurti, ir tuo pat metu vis mažiau be gauna progos savo gimtąją kalbą atnaujinti, pagyvinti, papildyti reikalingesniais savais, lietuviškais, žodžiais. Todėl šiuo savo darbu bent iš dalies pasiryžo ateiti į pagalb tiems, kurie nori prisiminti lietuviškus žodžius, kurių vietoj vis dažniau vartojami tarptautiniai.

CLEVELAND, OHIO

RAŠYTOJAS ALGIRDAS LANDSBERGIS balandžio 21 Cleveland, Ohio, Lietuvių namuos turėjo savo kūrybos rečitalį. Vakarą rengia LB kultūrinėms vakaronėms komisija.

Hartford, Conn.

IŠ VOKIETIJOS GRĮŽO DR. R. KRIŠČIOKAITIS

Iš V. Vokietijos grįžo dr. Raimondas Kriščiokaitis-Krisst. Ten daugiau kaip trejus metus jis dirbo mokslinį darbą geriausiame ir naujausiame aukštųjų energijų atominės fizikos institute, Deutsches Electronen Sychrotrom, Hamburgge.

Grįžęs į JAV, apsigyveno vaikystę praleistame West Hartford, Conn., kur gyvena jo tėvai, Pranas ir Leonora Kriščiokaičiai.

Dr. Rimvydas Kriščiokaitis-Krisst yra studijavęs Connecticut u-te (UCONN) ir baigęs bei daktaro laipsnį įgijęs Michigan valstijos universitete.

Prieš išvykdamas į Vokietiją, penkerius metus dirbo ir žinias gilino Jungtinėje Harvardo universiteto ir MIT laboratorijoje; laikė Harvardo u-to "Apolo mentą" ir turėjo fakulteto nario statusą.

Jis yra skaitęs paskaitą ne tik Vokietijos tyrimų centruose, bet ir Olandijoje bei Italijoje; taip pat yra keletu straipsnių autorius ir koautorius pripažintas ir pasižymėjęs savo srityje.

Jis yra baigęs ir R.O.T.C. mokyklą, įgijęs leitenanto laipsnį.

Šiuo metu dr. R. Kriščiokaitis dirba atominės energijos srityje, Combustion Engineering, Windsor, Conn.

Jis yra vedęs latvių kilmės amerikietę žmoną Ilzė, turinčią Ph. D. laipsnį germanistikoje. Ir ji turėjo progos pagilinti žinias Vokietijoje.

Juodu augina dukterį Rimutę, 11 metų, kuri gerai kalba vokiškai, mokosi skambinti pianinu, ir sūnų Abe, dviejų metų amžiaus.

Pranas ir Leonora Kriščiokaičiai yra užauginę ir išmokslinę dukterį Onutę, kuri baigusi North Catholic gimnaziją ir Hartfordo Lituanistinę mokyklą, kurioje yra buvusi šių eilučių autoriaus mokinė. Ji yra baigusi Connecticut valstijos kolegiją New Britaine - State College of Connecticut. Ji ištėkėjusi dabar gyvena ir dirba Muenchene, Vokietijoje.

JONAS BERNOTAS

Sveicarijoje gyvenęs dr. Petras Radvila atšventė 70 m. sukaktį.

Baigęs veterinarijos mokslus Bern universitete, 1933 m. jis buvo paskirtas Valstybės veterinarijos bakteriologijos instituto vyr. asistentu. Vėliau specializavosi Vienoje ir Budapešte serumų ir skiepų gamyboje. Įsteigus Veterinarijos akademiją, paskirtas jos serologijos skyriaus direktorium.

Karo pabaigoje vėl atsidūrė Sveicarijoje. Ilgai dirbo Berne serumo ir skiepų institute. Prieš porą metų išėjo į pensiją.

Dr. P. Radvila yra parašęs nemaža savo specialybės raštų įvairiuose lietuvių ir šveicarų žurnaluose.

Jis aktyviai veikia Sveicarijos lietuvių bendruomenėje, kur yra perrenkamas pirmininku. Nors ši bendruomenė nėra didelė, bet pirm. P. Radvilos dėka ji energingai garsina Lietuvos vardą.

Prie vieno stalo Dievo tarnai ir priešai

Zmogaus Teisių Dienos proga didžiojoje švento Petro bažnyčioje Londone ne per gausiai susirinkusiai publikai rašytojas Bernard Smith pasakė ne vienam daug minčių sukėlusią kalbą. Čia jis nepagailėjo karčių žodžių tikintiesiems ir Bažnyčioms, kurios "bando tuo pačiu metu sėdėti prie vieno stalo su Dievu ir jo priešais". Šičia perduodamos svarbesnės tos kalbos ištraukos, visiškai nesilimant jų vienaip ar kitaip komentuoti.

Bernard Smith, po trumpos šv. Rašto citatos, savo pagrindinę kalbą pradėjo Lietuvos įvykiais, kai trys katalikai susidėjo ir 17,000 tikinčiųjų įtelkė valdžiai peticiją, prašydami daugiau religinės laisvės.

Praslinkus keliems mėnesiams po šių įvykių, Lietuvos vyskupas, Religijos Reikalų Tarybos įsakytu turėjo paruošti "ganytojišką laišką", smerkiantį "neatsakingą dokumentą ir jį pasirašiusius katalikus". Kunigai turėjo tą laišką perskaityti iš sakyklos, ir KGB agentai žiūrėjo, kad tai būtų padaryta. Bet daugelis kunigų nepakluso, anot autoriaus, "valstybės ir hierarchijos sąmokslui". Čia jis prisiminė Solženitsyno žodžius apie rusų ortodoksų bažnyčią, kurią "tvarko ir valdo ateistai, kur kunigas, norėdamas aplankyti ilgo-

nį ar palaidoti mirusį, turi gauti savo miesto tarybos leidimą".

"Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europos kraštuose vilkas jau įsisuko į avių kaimenę, kai kuriais atvejais pačių piemenų pakviestas. O kaip yra Vakaruose?"

Čia kalbėtojas papasakojo, kaip Vatikanas prieš 10 metų kvietė į Antrąją Vatikano Tarybą ortodoksų bažnyčios atstovus. Specialiai į Maskvą pasiūstas kardinolas gavo neįgiamą atsakymą.

"Bet kardinolas nebuvo protingas", sako kalbėtojas. "Jis pasižadėjo rusams, kad Taryboje nei vienu žodžiu nebus pasmerktas komunizmas. Ir rusų ortodoksų atstovai atvyko stebėtojais".

"Tarybų sesijai baigiantis, 450 vyskupų prašė viešai paskelbti komunistus smerkiantį nutarimą. Savo peticijoje jie pareiškė, kad tydomis šį reikalą praleidus, anksčiau neslėpti popiežių ir Šventojo Sosto komunizmo pasmerkimai būtų paversti niekais. Bet jų prašymo niekas nepaklausė".

Kodėl Vatikano Taryba atsisakė pasmerkti komunizmą?

"Todėl, kad jie manė, jog komunizmas pasikeis. Dešimties metų praėjo nuo popiežiaus Jono pranašauto pasikeitimo. Gal šiandien yra tokių kardinolų, kurie dar tiki į pasikeitimą, gal kai kurie net dalyvavo Talkos Kongrese

Maskvoje ir klausėsi Brežnevo gražių žodžių apie neišpasakytą žmogaus teisių vertybę. Bet iš tikrųjų iki šiol pastebimai pasikeitė ne komunistai, bet mes. Mūsų sąžinės nutilo ir mintys atbuko, mums pritrūko ryžto priešintis blogiui, mes bailiai nusilenkėme smurtui, mes, anot Solženitsyno, įsilieidome vilkus į avių kaimenę".

"1956 m. popiežius Pijus XII pasmerkė komunizmą, pareikšdamas, apaštalo žodžiais, jog padorus krikščionis negali sėdėti prie to paties stalo su Dievu ir jopriešu. Bet šių dienų Vakarų bažnyčia, kuri per amžius saugojo nuo blogio, nebedrįsta to pasakyti".

B. Smith toliau išvedžiojo, kad šių dienų politikų daromosios nuolaidos yra labiau suprantamos ir atleidžiamos. Jų karalystė yra šitas pasaulis. Bet jei bažnyčia nori pasilikti žmonių moralės sargyboje, ji negali prisifinti atsakomybės už tas klaidas, kurios atleidžiamos politikams. "Bažnyčia yra arba uola - arba niekas. Jei ji nustoja buvusi dieviškoji institucija, tada ji pasidaroma tik paprastas politikos įrankis".

"Visiškai žemiška politinė institucija yra pasidarusi "Pasaulio Bažnyčių Taryba". Tai yra savo rūšies bažnytinės Jungtinės Tautos, sekančios tos organizacijos

veidmainišką politiką. Tai yra prieš Vakarus nusistačiusi prokomunistiška organizacija, nieko peiktino niekada nemačiusi komunistiniuose kraštuose ir niekad nepasmerkus Sov. Sąjungos už ten vykstančius laisvės varžymus".

Čia jis papasakojo, kaip Civil. Teisų Gynimo Grupė kreipėsi į J. Tautų Centrą Maskvoje, prašydamą perduoti J. T. būstinei prašymą, kurio pašte nepraleistų cenzoriai. Bet pagal tam tikrus skyrius ir paragrafus, J. Tautų Centras Maskvoje atsisakė prašymą priimti. Tuometinis J. T. gen. sekretorius U. Than tokį žygį užgyrė, nors iš kity kraštų panašūs laiška buvo priimami ir siunčiami. Tik po metų rusų rezistentų laiškas pasiekė J. Tautas. Bet į jį niekas čia nekrepė dėmesio, taip kaip nekrepia dėmesio į panašius raštus Pasaulio Bažnyčių Taryba.

Savo išvedžiojimus kalbėtojas baigė Solženitsyno žodžiais, patariančiais tikintiesiems nesitraukti nei vieno žingsnio atgal, nors dėl to tektų kentėti ir aukotis.

Pažymėtina, kad "Pamaldas už persekiojamuosius" Lietuvoj jaunų krikščionų atstovas Mervyn Eastman baigė giliu susikaupimu ir trumpa malda iš Sibiro lietuvių maldaknygės.

Los Angeles, Cal.

Muzikologijos archyvui

Los Angeles apylinkės lietuvių grupė 1972 metais sudarė komitetą Lietuvos Muzikologijos Archyvui Chicagoj remti. Jį įsteigė ir tebedovovauja prof. Juozas Žillevičius.

Vadovauja Ramūnė Hennings-Banaitytė. Kovo 9 vakare archyvo naudai šv. Kazimiero parapijos salėje surengtas lietuvių ir pasaulinių operų arijų koncertas. Muzikinę programą paruošė kompozitorė Giedra Gudauskienė. Arijas dainavo solistai ir solistės: Birutė Dabšienė, Antanas Pavasaris, Janina Čekanauskienė, Liucija

Zalkienė, Ona Deveikienė ir Rimtautas Dabšys. Pianinu solo Karnavičiaus "Gražinos" ir Bizet "Carmen" overtiūras skambino Raimonda Apelkytė. Ji ir solistų akompaniatorė. Programos pranešėjas aktorius Algimantas Zemaitaitis.

Koncertas pradėtas, garbę skiriamą kompozitoriui profesoriui J. Žillevičiui jo parašyta "Nuliūdimo valanda". Solo dainavo Antanas Pavasaris, prie pianino Raimonda Apelkytė. Giedra Gudauskienė papasakojo lietuvių operų istoriją. Nuo Miko Petrausko "Eglės" ir "Birutės" iki šiol jau esančias 25 lietuvių operas, įskaitant ir šiais laikais Lietuvoje parašytąsias.

Pirmoji koncerto dalis lietuvių operų arijos iš J. Karnavičiaus "Gražinos", V. Klovos "Pilėnai",

K. V. Banaičio "Jūratė ir Kastytis" ir B. Dvariono "Dalia".

Perskaityta J. Žillevičiaus telegrama iš Chicagos.

Be Ramūnės Hennings, prabilo solistas Rimtautas Dabšys, pastebėdamas, jog be kai kurių žmonių toks darbas būtų neįmanomas ir tie esą: Raimonda Apelkytė, Giedra Gudauskienė ir Algimantas Zemaitaitis.

Programos atlikėjai ir rengėjai dirbo ir dainavobe honoraro. Likusią pelno apie \$800 muzikologijos archyvui.

DAIL. VIKTORAS VIZGIRDA, lietuviams pažįstamas kaip tamsių spalvų dailininkas, gyvenęs ir kurįs Bostone, šiemet sausio 14 d. sulaukė 70 metų amžiaus. Jis mokslus ėjo Paryžiuje, profesoriavo Vilniuje, Frelburge, savo darbų parodas rengęs Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Į JAV yra atvykęs 1950 m. Gyvena Bostone, Mass.

WORCESTER, MASS.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybą sudaro: pirm. V. Židžiūnas, vicepirm. P. Molis, sekr. T. Jokubauskienė, izd. A. Glodenis, narė renginių reikalams J. Markevičienė, jaunimo reikalams R. Jokubauskas ir J. Steinyas.

Revizijos komisija: J. Pipiras, J. Matusaitis ir V. Dabrila.

Beverly Shores, Ind.

Lietuvių kolonija didėja

Beverly Shores nebus įjungtas į Federalinį Parką. Galimybė sklypų skaičiui didėti. Su daugybe lietuvių gyventojų žada tapti viena šauniasių lietuviškų kolonijų. . . . Dabar bus nuolatine gyvenvietė, anksčiau buvo plačiai žinoma vasarinė linksmybės vieta. . . .

Lietuvių gyventojų skaičius didėja.

Ežerų pakrančių sustiprinimas, vykdomas Army Corp. of Engineers už Federalinės valdžios pasiskirtus \$3 milijonus dolerių. Bus baigtas balandžio pabaigoje. Papildymiai bus naudojami kaip ir seniau. Miesto valdyba šiuo metu rūpinasi iš Vidaus Reikalų Departamento finansine parama miestui didinti.

Miesto Administracijoje šiuo metu dalyvauja lietuviai pareigūnai: J. Jokantas - miesto valdybos narys, V. Bložis - policijos viršininkas, V. Masiulis - statybos komisionierius, J. Mildažis - statybos komisijos narys, P. Rulis - zoninės apeliacijos komisijos narys, E. Masiulis - Federalinio Parko patarėjas, planavimo komisijos ir zoninės apeliacinės komisijos narys.

Lituanica parkas iš miesto gaus daugiau lėšų.

Lituanistinė mokykla, S. Rudžio vadovaujama, auga.

Vietos Lietuvių klubo baliai ir piknikai reguliariai vyksta kasmet. Veikia Vytenio Jonyno salė. Juliaus Pakalkos krautuvė didėja. Dailininkas A. Valeška sukūrė 6 vitražinius langus, jų tarpe dulie-tuviškus. Lietuviai menininkai Viktoras Petravičius, Z. Mikšys, M. Ambrozaitienė, J. Bakys, V. Balukienė, Ada Sodeikienė ir daug kitų turėjo progos išstatyti meno kūrinius vietos bažnyčioje ir parke.

LIET. GYDYTOJŲ KORPORACIJOS FRATERNITAS LITHUANIA rūpesčiu išleidžiamas naujas muzikos kūriny, daina - Paskutinis birželis. Korporacija buvo paskelbusi konkursą tekstui. Laimėjo rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė. Konkursą dainai laimėjo muzikas Bronius Budriūnas. Dabar korporacija išleidžia gaidas. Pačių gaidų 3 puslapiai įdėti į viršelius, kuriuose sutelkta medžiaga apie konkursą, autorius ir korporaciją. Leidimo reikalais rūpinasi dr. Vaclovas Paprockas.

ADVOKATĖ NIJOLĖ VIENOŽINS KAITĖ-ČEPULKAUSKIENĖ, Lietuvos meno mokyklos steigėja prof. J. Vienožinskio dukra, vėžio ligos pakirsta, kovo 29 mirė Chicagoj, sulaukusi 54 m.

Romo Viesulo paroda

JONAS KIZNIS

Sumanymas-idėja ir visumos (vaizduojamo objekto) kompozicija yra pagrindiniai elementai, kuriais dailininkas realizuoja savo viziją. Vizija turine vieną aspektą. Dažnai ji suprantama kaip gilesnis tikrovės įžvelgimas, kurią mum užstoja žmogaus jutminė pagava, jutminiai efektai. Žmogiškoji jutimė (visi pojūčiai kartu, jų visuma), įgimtoji apgaulė (gimtoji "nuodėmė"), sukuria iliuzinę tikrovę, pro kurią siekia prasiveržti žmogaus intelektas. Kiek jam tai pavyksta, per ilga čia būtų kalbėti. Vizija kaip ateities numatymas, suvokiant dabarties įvykių painiavoj istorinę perspektyvą. Dailininko vizija atskleidžia objekto santykį su dabarties momento aplinka ir su pačiu dailininku. Kokia tiesa tame santykyje? Buitinės aplinkos ar dailininko kuriamos struktūros tiesa? Toks klausimas naivus, bet jis dažnai keliamas dailės mėgėjų dailės parodose.

Romo Viesulo grafikos parodoje Pranciškonų židiny kovo 30-31 d. Brooklyn, N. Y., nevienas klausė save ar atsitiktiną kaimyną, sustojusį ties tuo pačiu paveikslu, ką toji kompozicija vaizduoja ir ką ji reiškia? Lygiai tokie pat klausimai tenka girdėti ir kitose parodose, tapybos ar skulptūros. Tokie klausimai yra tipingi daugumai mūsų parodų lankytojų. Jais išreiškiamas troškimas-ieškojimas dailės parodose buitinių sluzetų ar tautinės tematikos motyvų. Jeigu jų nerandama, nevienam tokia paroda praranda bet kokią reikšmę ir prasmę. Tokia dailės ir bendrai meno samprata prasilenkiama su jo esme, pretenduojama į tematikos diktavimą. Tokie užmojai būdingi įvairių diktatūrų biurokratijom.

Grafika yra intymus menas. Šios parodos autoriaus žodžiais sakant - puslapio menas. Bent iki mūsų dienų jis toks buvo. Šiame krašte tik po Antro pasaulinio karo grafikai buvo pripažintas "nepriklausomybės statusas" - savarankiškos dailės šakos teisės. Kai kurlais savo kūriniais Viesulas nuplėšia grafikai intymaus meno skraistę. Jo Zeta, Antvario vartų, Apreiškimas ir kt. lyg freskos traukė akį ir dominavo parodos patalpų sienas ir visą parodą.

Pradėjęs ekspresionistu, Viesulas ir liko tokiu, nors ir pasitraukė iš gyvenimiškos, dailtinės buities į abstrakciją. Jo esminis tapumas kaip žmogaus nereiškia, kad jis, kaip dailininkas, sustojo vietoje, praradęs ieškojimo dorybę. Jo kūrybinis kelias liudija ryškius naujų formų ir techninių priemonių pėdsakus. Viesulas darbštus ir produktingas, jo tematika įvairi ir dažnu atveju kalba apie individo dalį ar jo konfliktus su gyvenimiškąja aplinka. Tai vaizdu jo ankstyvesniuose kūrinuose ir Židinio parodos kai kuriuose eksponatuose.

Trumpam grįžtelkim į netolimą praetį. Literatūros Lankų 8-tas nr., išleistas 1959 m., iliustruotas

Viesulo grafikos darbais: Šok, vilke, šok, Pasakos galas, Sutemos, Moteris, kuri nemokėjo šokti per virvutę, Senovinis šokis, Piemenės daina. Ir Židinio parodos grafikos: Madonos pagrobimo akivaizdoj, Prieš kylančią grėsmę, Che, Nežinomam artėjant, Grifone ir kt. Šių grafikų kompozicija ir jų reiškiamas psichinė būseną yra agresyvi arba parengties stovylyg pasiruošusi nuo kažko gintis. Psichinė tema, įvairių lyrininių niuansų, Viesului būdinga. Štai: Sielvartas, Meilės daina - spal. litografijos, dvi Pamišimo dainos - reljefai, Apreiškimas - lino raižinys ant drobės ir kt. Viesulo tematikoj žmogaus išgyvenimų plati skalė užlieja jo kūrybą intymiajautria emocija, kurios trūkumas apgailėtinau jaučiamas jo vienoj kitoj šalta techniškai kompozicijoj.

Parodos įvaizdi įvairovė parodė autorių nerimstantį, vis ieškantį, kintantį ir liekantį tuo pačiu. Tai požymiai principingo ir dinamiško Aš. Autorius įvaldęs įvairias technikas ir medžiagas: sienose kabėjo medžio ar lino raižiniai, ofortai, litografijos, spalvotos ar juoda ir balta, reljefai. Didesnė kompozicijom naudota drobė, nes atsparesnė už popierių; reliefam - specialus popieris.

Viesulo kompozicijom būdinga jų uždaramas-kompaktiškumas. Jų gyvena savitą gyvenimą vidine dialektika kompozicinėj santvarkoj. Jų uždaramas žiūrovą truputį "kankina" - sunku įsiveržti į jų vidų. Tačiau vėlesnieji Viesulo darbai, ir gal patys vėliausieji, atsiskleidžia žymiai daugiau. (Taip atrodė rašančiam šias pastabas). Iš tų atviresnių patys ryškiausi būtų: Apreiškimas, Antvario vartų, Zeta. Zeta yra dalis tam tikros visumos, viena iš jos

Kūrybos temomis susimąstęs savo darbų parodoje dail. Romas Viesulas klausosi vyresnio kolegos dail. V. K. Jonyno pastabų.

kompozicijų. Įdomi ir intriguojanti Apreiškimo kompozicija! Į plačias pavingiavusias, juodas horizontales linijas, primenančias lyg ir griaučius, kyla-veržiasi švintintis sriautas, laužytų, trukčiojančių linijų ritmu. Įspūdis - lyg į sustingusią būseną įsiveržtų gera naujiena, viltis. Suprantama, toks įspūdis yra individualus. Kitam Apreiškimas gal yra tik ritminis žaidimas. Interpretacijos visuomet kelia problemas. Ar interpretacija būtinai turi sutapti su autoriaus idėja?

Viesulo moderniosios grafikos paroda Židiny parodė jį esant dra-

matišką ir lyrišką, atskleidė jo konfliktus ir reakcijas kūrybinėj raidoj. Jo lyrizmas jį ne kartą yra pakurstęs pasirinkti temas iš lietuvių liaudies dainų: Dainos ir Raudos. Raudų šioj parodoj tebuvo tik pora printų.

Viesulo darbai yra plačiai žinomi. Jo grafikos parodų jau yra buvę visuose kontinentuose, ir jo kūrinių yra įsigiję daugelio kraštų muziejai. New Yorke Viesulo grafikos parodą surengė ateitininkai. Apie parodos autoriaus kūrybinio kelio eigą, ieškojimus ir vingius kalbėjo jo kolega Albinas Elskus.

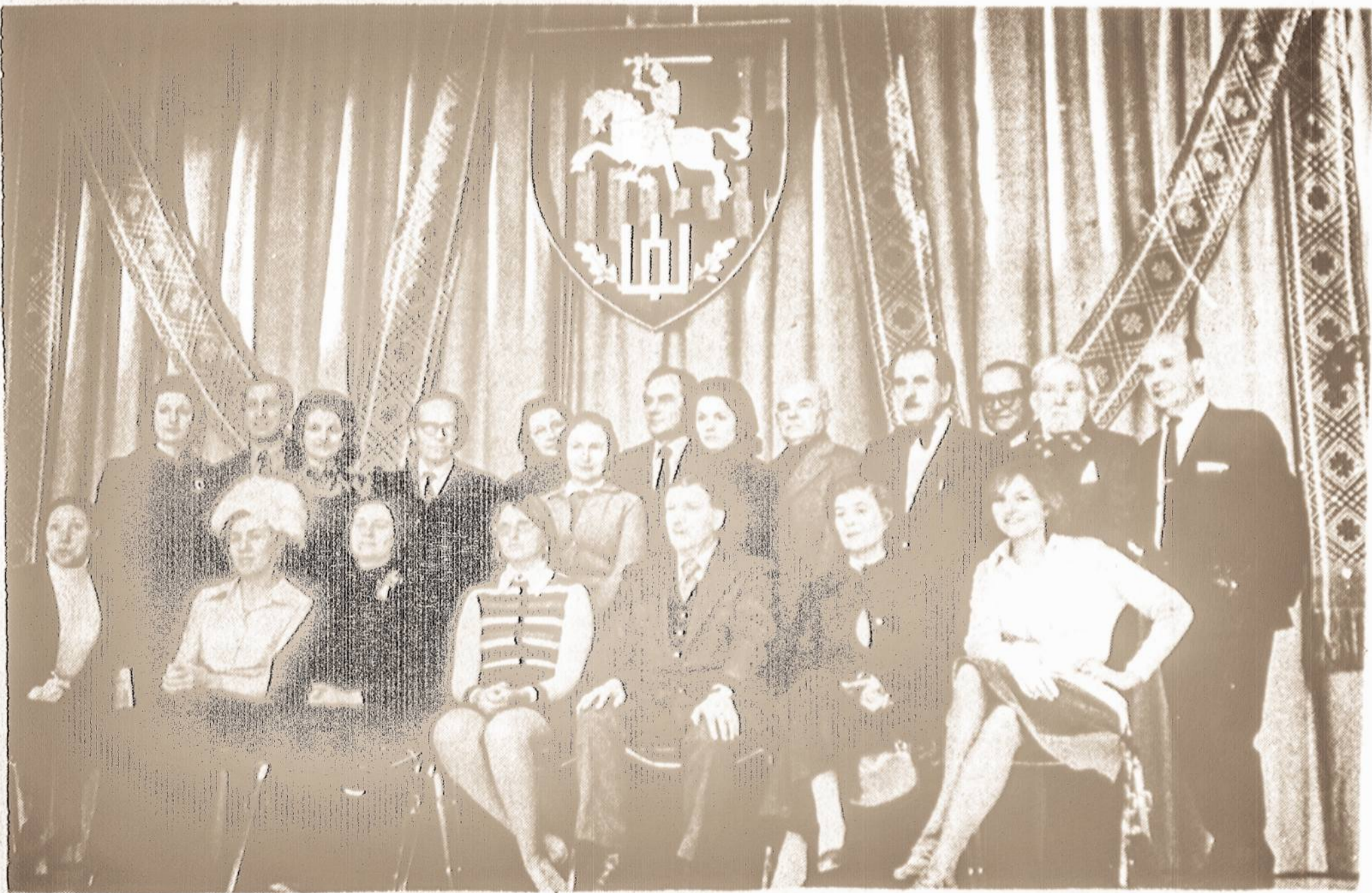
Iš kultūrinės veiklos

DAIL. V. K. JONYNAS buvo išvykęs į Chicago. Balandžio 6 kalbėjo apie dail. Adomą Varną jo 95 metų sukakties minėjime ir parodoje Tautininkų namuose. Balandžio 7 Čiurlionio galerijoje rodė savo kūrinių skaidres ir visuomenę supažindino su savo vitražais ir kitais architektūriniais darbais.

JURY. KOMISIJA, kurią sudaro newyorkiečiai rašytojai J. Brazai-

tis, P. Jurkus, Nelė Mazalaitė, P. Naujokaitis ir L. Žitkus, šiuo metu skaito 1973 metais išleistus grožinės lietuvių literatūros kūrinius, o birželio pabaigoje paskirs premiją už geriausią pereitų metų knygą. Tai bus metinė Lietuvių Rašytojų Draugijos premija.

DAIL. JONAS RŪTENIS kovo 23-24 dienomis Kultūros židinyje buvo išstatęs apie 30 paveikslų.

Dailininkai, dalyvavę šiemet New Yorko V dailės parodoje Kultūros židinyje.

S. Narkėliūnaitės nuotr.

Aerofloto lakūnė Stasė Sudeikytė

Vilniaus Tiesoje I. Koganas iš Baku rašo:

Sidabru spindi permatomas besisukančio propelerio ratas. Keleivinis lėktuvas AN-2 artėjo prie Naftalano, ir nusileisti aerouoste buvo patikėta antrajam pilotui.

Dvisparnis lėktuvas, kiek kryptelėjęs, dangaus žydrinėje bręžtelėjo kreivę. Netrukus ratai palietė žemę. Lėktuvas pradėjo riedėti nusileidimo taku. Salone įsivyravusią tylą nutraukė žvalus lakūnų kabinos tarpduryje pasirodžiusios moters balsas:

- Mūsų lėktuvas nusileido Azerbaidžano kurortiniame rajone, Naftalano aerouoste.

Kaimynas, naftininkas iš Sachalino, pamanė, kad tai stiuardėsė. Tačiau keleivis apsiriko. Stasė Sudeikytė - ne stiuardėsė, o lėktuvo vadovas. Tai ji leido nutupdyti lėktuvą antrajam lakūnui: tegu pratinasi, įgyja įgūdžius.

Aviacija - Stasės svajonė nuo mokyklos suolo. Pirmieji žingsniai susiję su Kauno aeroklubu. Griežti egzaminuotojai Sudeikytės pasiruošimu buvo patenkinti. Gydytojai irgi neprieštaravo. Sparnuotai svajonei kelias atsivėrė. Tačiau jis nebuvo lengvas.

Visas gyvenimas pakluso tiksliai dienotvarkėi. Režimas nė karto nebuvo pažeistas. Keldavosi anksti. Skraidymai. Teoriniai užsiėmimai. Neretai buvo kviečiama į treniruočių stovyklas. Ir Stasė Sudeikytė visuomet pateisindavo viltis.

Lietuvos padangėje ji skraidė 1,600 valandų. Tai buvo į lakūnės aktyvą įrašytas iš tikro auksinis laikas.

CAMBRIDGE, MASS.

Supažindino su Lietuva

"Lietuvos nuotrupos" vardupavadinta lietuvių diena Public Library, Cambridge, Mass. įvyko kovo 5 ir kovo 10. Jos skirtos lietuviams ryšium su artėjančiu Bostono 200 metų sukaktimi.

Prieangyje kabojo Vytauto Didžiojo atvaizdas. Viduj ant stalų gražiai išdėstyti lietuviški leidiniai, rankdarbių ir tautinis kostiumas.

Ekspozatai, kaip smūtkeliai gintarai, papuošalai priklauso poniai Nenortienė, ir išdėstyti jos meniška ranka. Taip pat išdėstyti keli Čiurlionio reprodukcijų vėlinetai ir Chain Soutino, gimusio 1893 m. Lietuvoje, lankusio tris metus Vilniaus meno mokyklą ir 1943 metais mirusio Paryžiuje.

Tai vienintelis lietuvių kilmės Mozės religijos menininkas, įėjęs į plačią pasaulio istoriją. Viena siena pašikirta lietuviškai spaudai, Atskiras stalas priklauso žurnalams, vaikų literatūrai.

Pirmoji diena susilaukė pasisekimo. Žmonių prisigrūdo pilnutėlė salė. Prie manęs priėjo jaunas žmogelis ir paklausė: "Kur aš galiu išmolti lietuviškai?" Jo se-

Dešimt metų instruktorė Stasė Sudeikytė mokė sklandytojus Kauno aviacijos sporto klube. Sėkmingai ji treniravosi ir pati. Kaip viena geriausių ir perspektyviausių lakūnių, buvo pakviesta į TSRS aukštojo pilotažo rinktinę. Lygioje kovoje padebesiuose su "šio pasaulio viešpačiais" mergina iš Kauno ne kartą yra tapusi nugalėtoja.

Sudeikytė daug syk sėkmingai gynė Tarybų šalies sportinę garbę tarptautinėse varžybose. 1968 metais Oriole ji iškovojo TSRS sklandymo čempionės vardą. Dar metams prasilinkus, vėl Oriole, Stasė nugalėjo VDR, Vengrijos, Lenkijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos ir TSRS sklandytojų turnyre. Sėkmingai pasirodė varžybose Lenkijoje. Vėliau - dar du aukso medaliai šalies pirmenybėse. . .

Vienas bendradarbių iš sklandymo klubo pradėjo dirbti civilinėje aviacijoje. Sudeikytė nutarė pasekti jo pavyzdžiu. Lėktuvų sporto meistrė vėl atėjo į mokyklos auditoriją.

Stasei Sudeikytei, įvaldžiusiai daugelį aukštojo pilotažo paslapčių, lėktuvas AN-2 neatrodė labai sudėtingas. Tačiau ir atsakomybė juk kur kas didesnė.

Savo tarnybą "Aeroflote" mergina pradėjo gerai, pasitikėdama savo jėgomis. Nuo 1971 metų Sudeikytė dirba Azerbaidžane, "priregistruota" Kirovabado aerouoste. Buvo antruoju pilotu. Dabar ji - lėktuvo AN-2 vadovas. Naujas darbas labai patinka. Tačiau Sudeikytę jau vilioja nauja svajonė valdyti didelį šiuolaikinį oro laivą.

nelė buvo lietuvė. Dar bent trys jaunikaičiai manęs klausė, kur yra galimybė išmolti lietuvių kalbos. Salėje buvo mūsų lietuviškas jaunimas, kuris jau prarado savo kalbą, bet dar neprarado lietuviškos sąmonės, kurią taip svarbu yra išlaikyti. Iš South Bostono buvo tik vienas lietuvis. Kultūrininkų ir bendruomenininkų - nei vieno. Kas gi užpildė salę?

Klausytojų tarpe buvo ir senesnysis elementas: medicinos daktaras, kuris kalba iš mamytės išmoku žargonu, jautėsi išdidžiai, žiūrėdamas į lietuviškus leidinius. Ypač jo dėmesį patraukė "Lituanus".

Salę užpildė dar lietuviškos sąmonės nepraradę. Svarbu, kad kas mokėtų pakalbėti jiems suprantomis emocijomis, tada turėtumėm didelį skaičių lietuvių Amerikoje.

Kun, Valkavičius pradėjo savo kalbą, iškėlęs gintarinius karolius, kaip Lietuvos simbolių. Lietuvių gyvenamas vietas pažymėjo žemėlapyje. Žemėlapis ant sienos atsiėmė savo tikslą. Europa buvo nupiešta baltai, su juodomis sienų

L. S. seserijos vyr. vadovybė su Clevelando skautininkėm. Sėdi: Iš k. deš. S. J. Kerelienė, vyr. skn. L. Milukienė, S. D. Eidukienė, stovi: V. S. A. Šenbergienė, S. L. Slabokienė, S. T. Mikutaitienė, V. SR. R. Penčylienė, ps. S. Knistautienė, ir ps. Nainienė.

VLADO BACEVIČIAUS nuotr.

LONDON, ENGLAND

LONG ISLAND, N. Y.

15-OS SKYRIŲ ATSTOVAI

Didžios Britanijos lietuvių sąjungos suvažiavime kovo 23-24 Lietuvių Namuose, iš 15 skyrių dalyvavo 32 atstovai. Jie atstovavo 644 nariam į sąjungos tarybą išrinkti: A. Kučinskienė, V. Dargis, J. Maslauskas, A. Bučys ir R. Sova. Revizijos komisija: T. Vidugiris, P. Duoba ir V. Strimas.

linijomis, tik viena Lietuva buvo raudona.

Kun, Valkavičius palietė Lietuvos proistorę, iškėlė Mindaugo krikštą, supažindino su vėlesne istorija. Vėliau iškėlė nepriklausomybės atkūrimo reikšmę. Jis kalbėjo aiškiai, datas ir vardus žymėjo lentoje. Kas niekad negirdėjo Lietuvos vardo, galėjo susidaryti gerą įspūdį. Prelegentas demonstravo savo žodžius meno ekspozitais, kurių jis turi gausiai ir labai gražių. Parodė Gedimino pilį, Aušros Vartų Madoną, smūtkelius, rankraščius. Jis padainavo ir padeklamavo: Kur bėga Šešupė, pabrėždamas Vytauto galybę, ir giesmę apie Kražių skerdynes, pušiau deklamodamas. Jam akompanavo Vytenis Vasyliūnas.

Nusakęs kultūrinį gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje, jis perėjo prie Lietuvos operos, muzikinio gyvenimo ir įvedė į Izidoriaus Vasyliūno veklą, pabrėždamas jo reikšmę lietuviškoje kūryboje, kurią jis ne tik atliko, bet ir savo lėšomis gaidas leidžia.

Po prelegento žodžio smulkininkas Iz. Vasyliūnas ir Vytenis pagrojo paskutiniąją dalį Gruodžio sonatos, kuri lyg užbaigta.

Gruodžio liaudies melodijų ryškumas sudomino klausytojus. Tikrai buvo miela išgirsti savo kompozitorių, tinkamai paruoštuoju momentu.

Po paskaitos buvo klausimai. Jų buvo įvairių ir savotiškų: pavyzdžiui, vienas jaunikaitis norėjo sužinoti, kokios organizacijos turi Bostono lietuviai. Prelegentui buvo malonu kalbėti, kadangi auditorija buvo inteligentiška, mielai klausė. Tokių paskaitų ir meninės dalies mums reikia daugiau.

ELENA VASYLIŪNIENĖ

LONG ISLANDO LIETUVIŲ KLUBO POBŪVIS GEG. 5

Su artėjančiu pavasariu ir vasara, Long Islando Lietuvių Klubas spartina savo veiklą.

Sekmadienį, gegužės 5 d., 2 v. p. p. Steuben Hall salėje, 6 Brightside Ave. (važiuojant Larkfield Rd. prie geležinkelio pervažos ir A. and P. krautuvės) East Northport, L. I. ruošiamas pobūvis su filmais ir vaišėmis. Kviečiami nariai, kviečiami ir svečiai. Įėjimas nemokamas.

Bus parodyti spalvoti Matuzų filmai, pagaminti prieš II pasaulinį karą nepriklausomaj Lietuvoj. Pavasario ir vasaros vaizdai, pradedant Velykomis tolimum Žemaitijos užkampy, Šaukėnuos. Lakstin-galos ir gegutės su pavasario atbudimu, skęstą žieduose sodai, šienapiūtė Nevėžio lankose, devintinės Raseiniuose, Plungės turgus su klumpėm, vasaros darbai Suvalkijoje, Šiaurės Lietuvoj ir Klaipėdos krašte, Rytų Lietuva su gražiais ežerais, tūkstantis gražių vaizdų iš netolimos praeities.

Pasitįmėkite gegužės 5 d. 2 val. popiet.

Kviečia visus Valdyba.

DAIL. PETRO VAŠKIO keramikos darbų parodą balandžio 6 ir 7 dienomis Bostono Lietuvių Pilečių Klube rengė skaučių židinys. Dail. Vaškys meno mokytis pradėjo Lietuvoje, tęsė Italijoje. Amerikoje gyvena Philadelphiaje ir ten dėsto bei vadovauja keramikos skyriui College of Arts. Prieš kiek laiko dailininkas yra lankęsis Lietuvoje, kur susipažino su Lietuvos keramika ir jos kūrėjais.

ĮDOMI PARODA, kurioje buvo išstatyti tautiniai drabužiai, knygos, muzikos instrumentai, medžio drožiniai ir gintaro dirbiniai, įvyko Connecticut universitete kovo 31 d. Parodą surengė lietuvių studentų grupė kartu su tame universitete dėstančiais lietuvišiais profesoriais Sigita Ramanauskienė ir Pranu Mačeika.

VIENYBĖ, 1974 m. gegužės-May 3 d.

Lietuvoje

Paruošė Vytautas Zalatorius

PARKAS

Lietuvos Ministrų taryba patvirtino pirmojo nacionalinio parko planą Ginučių apylinkėse, prie Ignalinos. Čia ežerų, Zeimėnos upelio ir Ažvinčių girios rajone bus suvaržyta ekonominė veikla, išvesti turistiniai keliai, takeliai, paruoštos stovyklavietės, išsaugotos senosios kaimo gryčios. Ginučių malūne bus net karčema, kurią stiklelio mėgėjai plane maskuoja kaip "aukštaitiškų blynų valgyklą". Parkas bus užbaigtas maždaug per 15 metų. Jo teritorijoje yra Baluošo, Dringio, Apšalų, Lūšio ir kiti ežerai.

Bene pirmas pasaulyje nacionalinis parkas buvo įsteigtas Amerikoje maždaug prieš 100 m. ir pavadintas "Yellowstone" vardu.

Bet parkai kuriami atsverti miestams, kurie plečiasi ir plečiasi. Dabar Lietuvoje jau daugiau pusė visų žmonių gyvena miestuose, Amerikoje du trečdaliai.

Naujieji Vilniaus ir kitų miestų kvartalai dygsta kaip grybai po lietaus. Neseniai baigti ir atžymėti Lazdynai, o štai jau sekančiais metais bus pradėtos statyti Viršuliškės. Dabar ten 33 šeimų kaimas, o po poros metų, kitų apsigyvens dar 24 tūkstančiai žmonių daugiau kaip šešiuose tūkstančiuose butų. Toji vieta bene aukščiausia Vilniaus apylinkė, pakilusi 180 metrų (apie 540 pėdų) virš jūros lygio. Ant pačios šios kalvos viršūnės bus pastatytas 16-kos aukštų apartamentinis namas. Pradėta galvoti ir apie garažus - dešimčiai žmonių bus viena vieta automobiliui pastatyti, - net ir po žeme, kaip Amerikoje.

ANTAI PAŽVELKI . . .

Ir tai ne galas. Viršuliškės dar tik ant popieriaus, o jau kalbamą apie Sudervę, Šeškines, Lūžius . . . Auga senas miestas kaip vaikas!

Be naujų priemiesčių vyksta ir kitos statybos. Neseniai baigtas aštuonių aukštų garažas 750 Vilniaus taksi. Jame, panašiai kaip Amerikoje, įrengti liftai, automatinės automobilių plovyklos, įvairi autoserviso aparatūra ir net vandeniui valyti įrenginys.

Šiaurinėje Vilniaus dalyje, taip vadinamoje Jeruzalėje, pradėtas statyti medicinos miestelis. Vienas svarbiausių dispanserių bus skirtas vėžiu sergantiesiems gydyti. Jame bus 450 lovų. Ten pat iškilis 1,000 vietų nespecializuota ligoninė ir 300 lovų vaikų skyrius.

Visame Vilniuje sekančiais metais dirbs pusantro tūkstančio gydytojų - tiek, kiek jų iš viso anksčiau buvo Lietuvoje.

Šiomet bus pradėtas tiesti septintasis tiltas per Nerį, ties Pedagoginiu institutu. Jo ilgis - 205 m., (apie 615 pėdų) o plotis - 33 (apie 99 pėdų), su šešiomis važiavimo juostomis ir plačiais šaligat-

viais. Projektą paruošė Leningrado Sąjunginio pramonės transporto projektavimo ir mokslinio tyrimo institutas.

RADIJAS

Šių metų pradžioje Vilniuje pradėjo veikti trečioji FM radio stotis. Per vieną jų nuo pernai girdimos stereofoninės laidos. Be to, Lietuvoje matomos dvi televizijos programos: viena vietinė, kita iš Maskvos. Spalvotos TV dar nėra, bet ir ji planuojama įrūošti artimiausiu laiku.

TELEFONAS

Lietuvoje pamažu įsigali automatiniai telefonai, kurie leidžia be telefonistės pagalbos susisiekti su kitais numeriais. Neseniai automatizuota Vilniaus-Kelmės ir Vilniaus - N. Akmenės linijos. Iš sostinės dabar, pasukus diską, galima susisiekti su visais kitais 43 rajonų centrais, o be to, ir 56 "broliškių respublikų" miestais. Vidutiniškai per parą iš Vilniaus būna 17 tūkstančių užmiestinių skambinimų.

Lazdynuose, naujajame Vilniaus rajone, Lietuvos kino studija suka serijinį spalvotą filmą apie moksliečių nuotykius, skirtą centrinei Maskvos televizijai. Režisieriai A. Kundelis, G. Lukšas ir S. Motiejūnas. Scenarijus rusų N. Nosovo. Vaidina G. Balandytė, E. Pleškintė, S. Kosmauskas, būrys Lietuvos vidurinių mokyklų moksliečių ir kiti.

TEATRAS

Kovo pabaigoje pilnas traukinys vilniečių buvo nuvažiavęs į Kauną pažiūrėti amerikiečio T. Williams pjesės "Geismų tramvajus". Išvykoje dalyvavo 400 teatro mėgėjų. Panašios teatrinės išvykos planuojamos ateityje ir į kitus miestus.

Maskvinės Kultūros ministerijos metinė teatro premija tarp kitų atiteko ir Vilniaus Akademinio dramos teatro vyriausiajam režisieriui H. Vancevičiui. Jis buvo apdovanotas už bendradarbiavimą su poetu J. Marcinkevičiumi, statant pastarojo dramą "Mindaugas" ir "Katedrą".

LAURAI

Lietuviškam mokslui populiarinimo spalvotam filmui "Pasaulis po saule" paskirtas garbės diplomai per IV tarptautinį žemės ūkio filmų festivalį, Brno mieste, Čekoslovakijoje. Filmas pasakoja apie Lietuvos miškus, upes, ežerus ir gyvūniją. Scenarijų filmui parašė geografai Č. Kudaba su režisieriumi L. Lazėnu. Operatorius R. Damašis.

Balandžio pradžioje Vilniaus Dailės parodų rūmuose veikė foto paroda, kurią atsiuntė Švedijos sostinės Stokholmo savivaldybė. Joje buvo rodoma, kaip švedai

Vaidelis iš moksliečių pavasario atostogų dienomis surengtos sausų puokščių ir anksti pražydusių gėlių parodos Vilniuje. Dalyvavo artė 400 Lietuvos miestų ir rajonų mokyklų.

miestiečiai gyvena, kaip kovoja su gatvės triukšmu, kaip puošia savo miestus.

Danijos sostinėje Kopenhagoje šįmet Tarybų "S-gos prekybos ir pramonės parodoje veiks Lietuvos skyrius. Šiauliuose bus rodomi gyvulių augintojų pasiekimai. Vilniuje bus atidarytos buitinio gyventojų aptarnavimo, meno dirbinių ir Lenkijos plataus vartojimo prekių parodos.

GYVENTOJAI

Nors Lietuvoje gimimų skaičius nuolat mažėja, bet dar vis tebegimsta po kūdikį kas dešimt minučių. Beveik visi gimdymai šiais laikais vyksta ligoninėse. Viena tokių produktyviausių yra Vilniaus Gimdymo namai, kuriuose jau išvydo pasaulį daugiau kaip 33 tūkstančiai piliečių. Neseniai ši įstaiga buvo apdovanota sąjunginiu Liaudies ūkio pasiekimų parodos I laipsnio diplomu. Šių namų vyriausiajam gydytojui L. Maleckui paskirtas aukso medalis. Tūkstančiui gyventojų Lietuvoje tenka 17 gimimų per metus ir 8 mirtys. Vidutinis gyventojų amžius yra virš 70 m. Per 1970 m. gyventojų surašymą Lietuvoje buvo 325 šimtamečiai, iš jų 83 procentai moterų. Štai tau ir "silpnoji lytis"!

Kauniečių gyvenimui pratęsti ir sveikata rūpintis "Dainavos" kvartale pastatyta septynių aukštų poliklinika, kurioje dirbs 200 gydytojų. Per ją kiekvieną dieną pereis 1,600 pacientų. Naujoje sveikatos įstaigoje bus ir pirmasis Kaune gydymosi kosmetikos kabinetas.

Šiandien . . . vis dar gyvas keršiškumas - viskas tik į save, tik savo naudai . . .

S. LIPSKIS

Kuo labiau gyvenimas keičiasi, tuo labiau jis išlieka toks pat. AMERIKIEČIŲ PRIEZODIS

MUZIKA

Gegužės viduryje Vilniuje koncertuos Ankaros simfoninis orkestras iš Turkijos, kur kalinami tėvas ir sūnus Brazinskai už rusų lėktuvo pagrobimą.

Atsiskyręs nuo pasaulio Šarkiškų kaimo trobelėje, prie Varėnos, kompozitorius V. Klova baigia rašyti operą apie Julijų Janonį, 1917 m. mirusį poetą, žinomą dar ir Vaidilos Ainio slapyvardžiu. Operos premjera numatyta šįmet naujo operos teatro Vilniuje atidarymo proga.

ATEIZMAS

Kova prieš religiją Lietuvoje tebesitęsia. Kurstomąjį vaidmenį šioje kovoje dažnai atlieka "Zinijos" d-jos lektorai. Vien Šilalės rajone tokių yra 30. Pernai jie perskaitė 330 ateistinių paskaitų.

ZODYNĖLIS

AUTOSERVISAS - automobiliams taisyti ir aptarnauti įmonė;

DISPANSERIS - specializuota ambulatorija, angliškai "out-patient clinic";

POLIKLINIKA - įvairių ligų gydymo įstaiga skirta vaikščiojantiems ir namuose besigydančioms pacientams.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

K. ŠAPKA APIE REKORDINIŲ SUOLIŲ

Kęstutis Šapka Geteborge įvykusiose Europos lengv. atletikos pirmenybėse uždaroje patalpose tapo Europos čempionu šuolyje į aukštį. Jis įveikė 2 m 22 cm aukštį, nors ir jam buvo nelengva "duona" pakelyje į pergale. Prieš tai Šapka vos nugalėjo 2,14 m aukštį. Apie tai Sporto laikraštyje jis pasakoja:

"Galiu pridurti, jog šio aukščio galėjau iš viso neįveikti. Trečią kartą šokdamas, kliudžiau kartele. Tačiau ši suvirpėjusi nenukrito. Kodėl taip atsitiko? Galvoju, todėl, jog po to, kai įveikiau 210 cm, sekančio aukščio turėjau laukti visą valandą (tiek laiko šį aukštį atakavo grupė varžovų). Man geriau sekasi šokinėti tuomet, kai varžybos vyksta greitu tempu, todėl šį kartą vos "neperdegiau".

Toliau K. Šapka pirmu šuoliu peršoko 222 cm aukštį ir tapo jau nepavejamu. Vengras Majoras ir čekoslovakas Malas liko antroje ir trečioje vietoje su 220 cm aukščiu.

TRUMPAI

- NEW YORKO LAK futbolo pirmoji vienuolikė pavasario rato pirmame susitikime įveikė White Plains komandą 3:2. Įvarčius pasiekė Budreckas (2) ir R. Šileikis. Antroji komanda pralaimėjo 0:3.

- BALANDŽIO MĖN. 27-28 dienomis New Yorke buvo metinės S. Amerikoje lietuvių krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų varžybos. Organizaciniam komitetui vadovauja inž. I. Gasiliūnas. Kiti nariai: V. Steponis, J. Rauba, V. Kulpa, S. Prapuolenis, A. Šilbajoris, R. Kezys, M. Zukauskienė ir kt. Varžybiniam komitetui vadovaus R. Vaičiaitis.

- VIOLETA NEŠUKAITYTĖ iš Toronto, kuri grįžo iš varžybų Europoje, rungtyniavo Ottawoje. Ji ten laimėjo 4 pirmas vietas: moterų vieneta, moterų dvejetą, mišrų dvejetą ir vyrų B klasės turnyrą.

- STASYS MIKULSKIS, iš Šiaurės Tarybų Sąjungos jaunių bokso pirmenybėse, užėmė I vietą pus-sunkiaame svorėje.

SACHMATŲ ŽINIOS

- PASAULIO šachmatų pretendentų žaidynėse laimėtojai išėjo visi 4 sovietų didmeistrai: Spaskis, Karpovas, Korčnojus ir Petrosianas. Pirmasis nugalėjo amerikietį Robert Byrne, antrasis Polugajevskį iš Maskvos, Korčnojus suplikė Brazilijos didmeisterei Meckingą. Tam tikrų sunku-

mų susilaukė T. Petrosianas, kuris po 12 partijų turėjo lygų rezultatą 2:2 (lygiosios nebuvo skaitomos). Tik tryliktoje partijoje pasiekęs pergalę, sovietų didmeisteris įveikė vengrą L. Portisch 3:2. Puslaibaigėme Spaskis varžosi prieš Karpovą (prasidėjo balandžio 10 d. Leningrade), o Petrosianas prieš Korčnojų (prasidėjo balandžio 12 d. Odesoje). Baigėmėn pateks tie šachmatininkai, kurie pirmieji laimės 4 partijas iš numatytų 20 susitikimų. Finalinio susitikimo laimėtojas 1975 m. varžysis su amerikiečiu Fisheriu dėl pasaulio čempiono vardo.

- XXI PASAULINĖ ŠACHMATŲ olimpiada bus birželio mėnesį Niuceje. Į ją yra įsiregistravusios 75 valstybės.

- KAZYS RAMAS ir Vladas Karpuska surinko 3 ir pusę taško Northern Illinois atviraime turnyre Chicagoje. Laimėjo latvis Karklinš ir R. Ruben, pasiekę 5:0 rezultatą.

- KAZYS MERKIS, šachmatų entuziastas iš Bostono, buvo atsiųgtas į Carney Hospital Bostone. Jis ne tik žaidžia, bet ir rašo šachmatų žinias lietuviškoje spaudoje.

- LIETUVIŲ ŠACHMATŲ KOMANDA dalyvauja Bostono komandinėse varžybose. Lietuviams ši sezoną nekaip einasi. Jie pralaimėjo prieš MIT, Harvardo un-tą ir Johnson komandą. Prieš Johnson vieneta tašką pelnė A. Leonavičius, o lygionis sužaidė T. Girnius.

- LATVIS E. MEDNIS neblogai pasirodė tarptautiniame turnyre Europoje. Jis dalinosi 4-5 vietas su 7 ir puse taško (viso 14 dalyvių).

DAIL. VARNAS...

(Atkelta iš 1 puslapio)

Varnas pabėgo. 1903 m. išvyko į Krokuvą ir įstojo į Imperatorinę meno akademiją. 1913 m., jau gyvendamas Vilniuje, Varnas buvo aktyvus lietuvių kultūrinėje veikloje. Leidžiamam literatūros almanachui, Baras, jis sukūrė eilę iliustracijų ir padarė jo viršelį. Karo metu Vyriausio lietuvių komiteto pavestas vyko į Rusiją ir lietuvių kolonijose dirbo įvairius šalpos darbus. 1917-18 m. mokytojų seminarijoje. Iš to laikotarpio lietuvių veikėjų Rusijoje yra ir dauguma jo šaržų.

Po karo, grįžęs į Lietuvą, mokytojavo Vytauto Didžiojo gimnazijoje. 1919 m. rusų bolševikams užėmus Vilnių, Varnas buvo trumpalaikis Tarybų Lietuvos Švietimo liaudies komisariato meno kolegi-

jos pirmininkas. Jau gyvendamas Kaune, kartu su kitais 1920 m. įsteigė lietuvių meno kūrėjų draugiją ir buvo jos pirmininku iki 1922 m. Draugijoje spietėsi įvairių šakų menininkai. Jos narių iniciatyva kūrėsi Lietuvos teatras. Varnui teko dirbti ir šioje meno šakoje: jis buvo Vilkačkio vadovybės narys.

Varnas, kaip ir daugelis kitų Lietuvos nepriklausomybės pradžios inteligentų, dirbo įvairius darbus, dažnai maža ko bendra turinčius su specialybe ar pašaukimu.

Po šio karo iš Vokietijos lagerių atvykęs į Ameriką 1949, Varnas apsigyveno Chicagoje. Ir iki šiol ten tebegyvena, būdamas aktyvus lietuvių visuomeniniam ir meno veikloje.

Chicagietis šachmatininkas Kazys Jankauskas žaidžia JAV atvirose šachmatų pirmenybėse Chicagoje praėjusiais metais.

ED. SULAICIO nuotr.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

MŪSŲ SPECIALYBĖ LIETUVIŠKA DUONA, PYRAGAI VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS.

43-04 Junction Blvd.

Corona, Queens, N. Y. 11368

Tel. 779-5156

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, įgyjant apdraudus, federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkinium piniginį perlaidų (Money Orders) ir įvairiausiais kitais reikalais, -- kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. vak.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudus ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE

John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virginia 6-1800

MOTERŲ VIENYBĖ

kviečia į

40 METŲ JUBILIEJINĮ BALIŲ

Gegužės 18 d. 7 val. punktualiai

Kultūros Židinio salėje, 361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y.

Įėjimo auka \$12.50 asmeniui

PROGRAMOJE:

Aktorius Henrikas Kačinskas, Solistas Liudas Stukas
Akompanuoja Algirdas Kačanauskas

Šilta vakarienė, butelis šampano ir degtinės ant stalo

Šokiam gros "Magnotonės" Gutauskų orkestras

Stalus užsakyti pas visas "Moterų Vienybės" nares arba Haven Realty
(Andrušis) Tel. VI 7-4477, Helan Venis — Tel. VI 6-7433.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti ir praleisti linksmą vakarą.

FLUSHING, N. Y.

ANTANAS BANYS

Bal. 11 mirė Antanas Banys, sulaukęs 80 m. amžiaus, gyvenęs 45-14 202 N., Bayside, N. Y.

Į Ameriką atvyko 1916 m. 1930 m. baigė Academy of Vocal Arts, Philadelphia, Pa. Koncertavo ilgas metus, taip pat dainavo radijo stotyse, net ir New Yorke WOR.

Liko nuliūdusi šeima: sūnus Antanas, duktė Eglė, 2 anūikai - Antanukas ir Kari Lynn, taip pat brolio žmona Eva Meškis, gyvenanti Thompson, Conn.

Po pamaldų Kevins bažnyčioje, Flushing, N. Y. palaidotas bal. 13 d. St. Mary's kapinėse, Flushing, N. Y., aptarnaujant Frederichs Funeral Home, 192-15 Northern Blvd., Flushing, N. Y.

Antanas Banys - Nuotrauka iš jo koncertavimo laikų.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYT. BELECKAS
Savininkas

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS
PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas
prieinama kaina.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

IŠRINKTA SLA P. TARYBA

Per kovo mėnesį SLA Kuopose nariai rinko SLA Pildomąją Tarybą. Komisija - Nelė Bajorienė, Bronius Bajerčius, Elena Prekerienė dirbo balandžio 19-20 d. d. Balsavo 104 Kuopų nariai, 55 pavieniai; viso balsavo 1,296 nariai.

Varžybų beveik nebuvo. Į Pildomąją Tarybą perrinkti:

Prezidentu Povilas P. Dargis 1,268 balsais, viceprezidentu

Aleksandras Čaplikas 1,002 balsais (St. Budvitis iš Cambridge gavo 278 balsus) sekretorium Genovaitė Melliūnienė 1,263 balsais, išdininke - Eufrozina Mikužiūtė 1,201 balsu, išdo globėjais - išrinkta Kristina Austin 891 balsu ir perrinkta Jozefina Mileriūtė 856 balsais (A. Sukauskas gavo 599 balsus), Doktoru Kvotėju - dr. Danielius Degesys gavo 1,240 balsų.

SLA Seime liepos-July 1, Boston, Mass. delegatų bus užtvirtinti.

DAVENPORT 6-1658

ESTABLISHED 1941

Kodis Funeral Home

63-06 FLUSHING AVE.
MASPETH, NEW YORK

AUGUST W. KODIS

EDWARD A. KODIS

ĮVAIRIOMS PROGOMS GĖLIŲ GAUSITE

Alice's Florist Shop

107-04 JAMAICA AVENUE, RICHMOND HILL, N. Y.

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454. Vakare 738-1946.

ČIA RASITE NUOŠIRDŲ LIETUVIŠKĄ PATARNAVIMĄ.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNSYLVANIA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN FUNERAL HOME

WILLIAM H. BEARD, SUPERVISER

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS minėjimas New Yorke gegužės 12 d. 4 val. popiet Kultūros židinyje rengiamas plačiu mastu. Bus paminėta 100 metų sukaktis nuo jo gimimo ir 30 metų nuo mirimo. Pagrindinę paskaitą skaitys dr. Ant. Butkus, o meninėje programoje dalyvaus prezidento Smetonos anūkas - pianistas Antanas Smetona ir solistė Daiva Mongirdaitė, kuriai akompanuos Albinas Prižgintas. Ryte, 11 val., Apriškimo par. salėje vyks pamaldos, kuriose dalyvaus organizacijos su vėliavomis. Rengimo komitetui vadovauja Jurgis Sirusas.

ANTANAS VAIČIULAITIS atvyks iš Washingtono dalyvauti Vaižganto Klubo popietėje, apžvelgiant jo kūrybą. Popietė bus Kultūros židinyje gegužės 19 d. Rašytojo kūrybos meniškai paskaitys dramos aktorius Henrikas Kačinskas.

VINČA KALVELI, savo narį, mirusį prieš 5 metus, prisiminė Liet. Darbininkų Draugijos 7 Kuopa savo susirinkime Fifi salėje balandžio 7 d. Paminėjimą pravedė Kuopos pirmininkė Bronė Spūdienė. Kalbą apie Kalvelį pasakė kun. dr. Petras Dagys. Susirinkimo pabaigoje prisiminta narė Lilija Šateikienė, Uršulė Kraus ir Anna Barloff ryšium su jų gimtadieniais.

DAIL. ČESLOVO JANUŠO brolis Andrius, eidamas 59 amžiaus metus, kovo 17 d. mirė Štauluose. Neseniai Lietuvoje mirė ir dail. Janušo tėvas.

TAUTOS FONDO pirmasis koncertas, kurio pelnas bus skiriamas VLIKO politinei veiklai paremti, Kultūros židinyje rengiamas gegužės 11 d. Tuo koncertu bus pradėtas šių metų lėšų telkimo vėjus.

New Yorke visuomenės veikėja Bronė Spūdienė (vid.) su savo artimaisiais prie savo vyro Prano paminklo, kuris buvo atidengtas kovo 23 d. Cypress Hills kapinėse, velionio mirties metines prisimenant. Kalbas prie paminklo pasakė Jonas Valaitis ir kun. dr. P. Dagys. Velionių vėliavą Fifi salėje pietų metu prisiminė eilė kitų kalbėtojų, jų tarpe SLA Pild. Tarybos išd. Eufrozina Mikužlūtė, ALTo atstovas A. Ošlapas, J. Vilkaitis ir kt.

Nuvykusi aplankyti savo tetos į Nashua, N. H., Salomėja Narkėliūnaitė susitiko ten ir su Vienybės red. Vytautu Širvydu ir jo žmona Ona. Širvydai, pavasariškai nusiteikę, siunčia sveikinimų visiems vienybiečiams.

SKULPTORĖ ELENA KEPALAITĖ kovo 12 d. gavo pirmąją premiją už savo bronzos kūrinių "Trijų vienetas" American Society of Contemporary Artists 56-oje metinėje parodoje New Yorke. Paroda vyko Union Carbide patalpose, Park Ave. ir 47th St. Parodoje dalyvavo keliasdešimt tapytojų ir skulptorių su 115 kūrinių.

DR. LEONARDAS PLECHAVIČIUS, po sunkios ligos, mirė kovo 18 d. ir palaidotas kovo 21 d. Yonkers kapinėse. Dr. Plechavičius, gerai pažįstamas newyorkiečiams kaip populiarus gydytojas, arvyko į JAV 1949 m. Čia išlaikė egzaminus ir apsigyveno New Yorke apylinkėje, kur visą laiką dirbo gydytojo darbu. Jo mirtis Plechavičių šeimą ištiko vos keletui mėnesių pralinkus nuo jo brolio gen. Povilo Plechavičiaus mirties Chicagoje. Dr. Plechavičius buvo gimęs 1904 m. Mažeikių aps. Medicinos mokslus buvo baigęs Vyt. Didžiojo universitete Kaune. Paliko giminių, jų tarpe seserį Eleną Legeckienę New Yorke.

IVAIRIATAUTĖJE MARGUČIŲ PARODOJE New Yorke Hallmark galerijoje, W. 56th St. ir 5th Ave., balandžio 1-6 dienomis buvo lietuvių savaitė. Ją globojo Lietuvos Vyčiai ir Liet. Mot. Federacijos New Yorke klubas. Tomis dienomis nuo 12 val. iki 2 pp. buvo demonstruojamas margučių dažymas. Ukrainų sav. buvo balandžio 8-13 dienomis, o lenkų - balandžio 15-20 dienomis. Galerija atdara kasdien nuo 9 iki 7 val. popiet. Sekmadieniais uždaryta. Įėjimas laisvas.

Reikalingas butas vidurinio amžiaus rimtai moteriai. Tel. Vienybėi AP 7-7257

Pagerbė kun. dr. P. Dagį

Kun. dr. P. Dagys su žmona

New Yorke Lietuvių Evangelikų parapijos valdyba, talkinant Moterų Rateliui, kovo 17 d. kunigui dr. Petriui Dagiui suruošė pagerbimą jo amžiaus septyniasdešimtmečio proga.

Pradėta pamaldomis, kurios įvyko. Christ Congregational Church, Woodhaven, N. Y. Pa-

maldoms atlikti buvo pakviestas Gen. Superin, kunigas S. Neimanas iš Chicago.

Po pamaldų, parapijos salėje įvyko tolimesnė programa su vaišėmis. Vaišės rūpestingai paruošė Marytė Vasilko, Oniūnienė, Svabonienė, Dagienė ir kitos. Programą pravedė Mažosios Lietuvos veikėjas Gelžinis. Meninę dalį atliko dainininkas Mečislovas Razgaitis.

Kun. dr. P. Dagio bažnytinę ir tautinę veiklą, pabrėžiant jo pasidarbavimą Klaipėdos atgavime, ir bendrai veiklą už Lietuvos išlaisvinimą aptarė J. Vilkaitis, L. Virbickas, A. Ošlapas, J. Koncė, SLA sekretorė G. Meiliūnienė ir SLA išdininkė Euphrosine Mikužis.

Po kalbų, Brackas įteikė kun. Dagiui dovaną - modernišką skulptūrą lietuviška tema.

Sukaktuvininkas prisiminė praėties darbus ir įvykius, padėkodamas visiems už jo sukakties prisiminimą. Parengimas baigtas Lietuvos himnu.

Lilijos ir Antano Šateikų kovo 19 d. paminėta vedybinio gyvenimo 24 m. sukaktis.

Gimtadienį minėjo Šateikų sūnus Randolph kovo 3. Tuo pačiu kartu pagerbtas pasižymėjęs Brooklyno aukštesnėje technikos mokykloje, balandžio mėnesyje priimtas į ARISTA.

Liet. Darbininkų 7-osios Kuopos susirinkime gimtadienį minėjo ir su gražiais linkėjimais nariai sveikino Liliją Šateikienę, Mrs. Križinauskienę ir Mrs. A. Barloff.

Sveikinu visus SLA 152 Kp. narius.

Ta proga SLA 152 Kp. pagerbė mūsų mirusiuosius narius - A. Jakštienę, S. Augustienę, Burbą, Lukoševičių, F. Stankūną-Stanko.

Visi šie mirė prieš keliolika metų. Palaidoti Cypress ir Carolo kapinėse. Gerų žmonių negalime pamiršti.

NATALIJA STILSONIENĖ